JAARGANG No. 218 — WOENSDAG 18 SEPTEMBER 1968

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: J. C. Maas ● Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad ● Kantoor: Consciëntiesteeg 27 — 29 ● Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

Definitief: verdeelcentrum met 200 arbeidsplaatsen
Mogelijk: binnenkort groot assemblagebedrijf

Depot Toyota in de vrije zone Curacao

WILLEMSTAD — Toyota Motor Sales Co., Ltd, Tokio, Japan, heeft besloten om in de vrije zône van Curacao een verzamel- en verdeelplaats in te richten voor auto-onderdelen. Het depôt is bestemd om handelaren te bedienen in Midden-Amerika, op de oostkust van Zuid-Amerika en in Europa, zo wordt uit Japan vernomen. Het zal aanvankelijk omstreeks tweehonderd arbeidsplaatsen opleveren voor geschoolde monteurs, kantoorpersoneel en ongeschoolde arbeiders. Voorts bestaat het plan om misschien reeds binnen een jaar op dezelfde plaats een assemblagefabriek te stichten. De omvang daarvan is nog nauwelijks te voorzien, maar kan naar gelang van de behoefte en het succes variëren van een paar duizend tot misschien meer dan twintigduizend arbeidsplaatsen na afloop van enkele jaren.

Bij de op Curaçao gevoerde onderhandelingen, waarbij een van de beide executive vice-presidents van het Toyota-concern, de heer Seisi Kato, betrokken was, werd, zo verneemt de Amigoe verder, vooral bemiddeling verleend door de heren E. L. Cats van Maduro and Sons en A. Schnog van Garage Cordia, de plaatselijke Toyota-handelaar.

● *Februari*

Naar gezegd wordt, zou het depôt met de bouw waarvan binnen twee tot drie maanden zal worden begonnen, een terreinoppervlakte innemen van omstreeks vijfduizend vierkante meter, waarop een loods (met kantoorruimte) komt te staan met een grondoppervlak van drieduizend vierkante meter. Naar verwachting wordt het geheel in februari aanstaande in bedrijf genomen. Het bedrijf zal worden geleid door Japanners.

Het zou voorts de bedoeling zijn om tegen het einde van 1968 een aanvang te maken met de bouw van een assemblagefabriek, eveneens in de vrije zône, maar hieromtrent is nog geen definitief besluit genomen.

Indien deze fabriek dezelfde markt zou moeten bedienen als het onderdelendepôt, dan zou dit betekenen dat er tenminste tienduizend en mogelijk zelfs meer dan twintigduizend mensen werk kunnen vinden na verloop van vier tot vijf jaar.

● *Jaarverslag*

Uit het ons toegezonden jaarververslag van Toyota Motor Sales Company over de periode van april 1967 tot en met maart 1968 blijkt dat de jaarproduktie 832.000 stuks was (41,6 procent meer dan in het voorafgaande jaar) en van personenauto's 476.800 (vijftig procent meer dan in het voorafgaande jaar). De onderneming heeft reeds assemblagebedrijven in Brazilië, Venezuela, Costa Rica, Perú, Zuid-Afrika, Thailand, de Philippijnen, Australië, Korea en Nieuw-Zeeland.

Optimisme

EEN JAPANSE KRANT publiceerde onlangs het nieuws dat het Toyota-concern besloten heeft om op Curaçao in de vrije zône een groot depôt te vestigen voor het ontvangen en distribueren van auto-onderdelen van deze fabriek over Midden- en Zuid-Amerika en Europa. Zoals men elders op deze pagina kan lezen, zal dit bedrijf vermoedelijk ergens in de buurt van de tweehonderd arbeidsplaatsen meebrengen. Dit nieuws op zich is reeds voldoende verheugend. Maar er is meer, hoewel daarover de eindbeslissing nog niet is gevallen.

Volgens bepaalde bronnen zou Toyota namelijk ook overwegen om op Curaçao een assemblagebedrijf te vestigen. Het exportterrein van een dergelijke fabriek zal vermoedelijk wel enigszins worden beperkt, doordat er reeds kleine assemblageplants van Toyota zijn gevestigd in Perú, Brazilië, Costa Rica en Venezuela, maar desalniettemin wordt gedacht aan een orde van grootte meer dan tienduizend arbeidsplaatsen.

Nu heeft de ervaring ons wel geleerd om voorzichtig te zijn. Zo zijn er ook ooit plannen geweest voor het vestigen van een aluminiumbedrijf, dat aan honderden werkgelegenheid zou geven, maar het is er door omstandigheden nimmer van gekomen. Er zijn altijd wel belangstellenden voor het stichten van bedrijven in de Nederlandse Antillen, maar veelal komt het er op neer dat de overheid (lees: de gemeenschap) er meer voor moet betalen dan de vestiging ooit zal opleveren. Wat overblijft, is dan een handvol serieuze gegadigden, die er toch wel wat in zien, al kunnen zij niet voor een dubbeltje op de eerste rij zitten.

De plannen van Toyota schijnen evenwel zodanig te zijn dat hier een licht optimisme niet misplaatst is. Wat een assemblagebedrijf, dat een man of tienduizend werk kan verschaffen, voor de economie van de Antillen zou betekenen, is niet in een paar minuten vast te stellen, maar men mag er gerust van uitgaan, dat het heel veel zal zijn. Zo ongeveer het omgekeerde van de automatisering en de daaraan gepaard gaande lay-off bij de oliemaatschappijen. Laat ons echter de huid niet verkopen eer de beer geschoten is, want de weg naar de industrialisatie is bezaaid met talloos vele voetangels, klemmen en geniepige valkuilen.

Het is ons bekend dat er meer grote Japanse concerns zijn met belangstelling voor vestiging in de Nederlandse Antillen en dat er inleidende besprekingen zijn geweest, maar we hebben tot dusverre nog niet vernomen hoe het ermee staat. Wel is het echter wel dat Curaçao op de kaart van de Japanse ondernemingen geen blinde vlek meer is. Een paar dagen geleden nog ontwaarden wij in een van onze bekende restaurants enkele tientallen Japanners tegelijk; allemaal vertegenwoordigers van industriële ondernemingen, die hun licht eens ter plaatse komen opsteken.

Misschien zou het geen kwaad kunnen, indien onze economische commissaris in New York, Ed. J. Alofs, eens een tegenvoeter krijgt in Tokio, al was het alleen maar om de prikkel van de concurrentie.

Tussen haakjes: Hoe staat het eigenlijk met de olie-exploratiewerkzaamheden nabij Aruba? Op 3 februari 1966 — herinnert u het zich nog? Het is alweer meer dan twee en een half jaar geleden — zei de toenmalige minister-president dr E. Jonckheer op Curaçao (en minister R. O. Petronia op Aruba) tegen de geachte telekijkers: „Het is dan ook met grote vreugde dat ik u vanavond kan meedelen dat spoedig zal worden begonnen met voorbereidende petrolum-exploitatiewerkzaamheden in de wateren van de Nederlandse Antillen (.....) Laten wij allen de vlam van het optimisme hooghouden." Dat hebben we dan maar gedaan en elke keer dat we naar die vlam kijken, vragen we ons weer af: Hoe zou het er toch mee staan?

● *De heer Seiso Kato, executive vice-president, belast met de export van Toyota Motor Sales Company, die Curacao bezocht om besprekingen te voeren over de vestiging van een groot depôt en later mogelijk een assemblagefabriek in de vrije zône.*

Hartruil in Venezuela en Spanje

CARACAS — In de Venezolaanse hoofdstad Caracas is gisteravond het hart van een 24-jarige vrouw, die aan hersenbloeding was overleden, overgeplaatst in de 45-jarige Saubhi De patiënt is vanmorgen overleden. Het was de 45ste harttransplantatie ter wereld. Van de patiënten waren gisteravond 22 nog in leven.

De eerste hartoverplanting in Spanje werd vanmorgen met succes verricht door de markies van Villaverde, schoonzoon van het Spaanse staatshoofd, generaal Franco, in het Madrileense ziekenhuis La Paz. De patiënt met het nieuwe hart is een 44-jarige loodgieter. Volgens onbevestigde persberichten heeft hij het hart gekregen van een jonge Franse vrouw, die uit Parijs naar Madrid overgevlogen werd nadat zij gisteren was overleden.

In het kinderziekenhuis van Pittsburgh, in de Amerikaanse staat Pennsylvania, overleed gisteren de 14 maanden oude Robert McCune, op wie de dag tevoren de lever van een vijfjarig meisje was overgeplant.

Nieuwe functie voor Ota Sik

PRAAG — Ota Sik, die twee weken geleden onder druk van de Russen als vice-premier van de Tsjechoslowaakse regering ontslag nam, heeft een functie gekregen als handelsadviseur bij de ambassade van Tsjechoslowakije in Belgrado, zo is dinsdag uit betrouwbare bron vernomen. Drahomir Kolder, voormalig lid van het presidium van het centrale-partijcomité, heeft een dergelijke functie gekregen op de Tsjechoslowaakse ambassade in Sofia.

Ota Sik wordt beschouwd als de belangrijkste leider bij het streven naar economische hervormingen. Hij is lid van het centrale comité en verbleef tijdens de invasie in Belgrado.

Drahomir Kolder werd op de geheime bijeenkomst van het centrale comité na de militaire interventie van de oostblokstaten niet herkozen. Het volk betichtte hem, samen met de voormalige eerste-secretaris van de Slowaakse communistische partij Vasil Bilak, de voormalige hoofdredacteur van Rude Pravo Oldrich Svestka en presidiumlid Jan Piller, van collaboratie met de bezetters. Hoewel Kolder zich op de voltallige zitting van het centrale partijcomité van 31 augustus tegen deze beschuldiging verweerde, werd hij niet in dit orgaan herkozen.

Pelgrims gedood door aardverschuiving

LOECKNOW. — In een stadje aan de voet van het Himalaja-gebergte zijn maandag circa dertig Hindoes op pelgrimstocht bij een aardverschuiving om het leven gekomen. Het busstation waar zij zaten, werd bedolven.

LAGOS. — Nigeriaanse jachtbommenwerpers hebben dinsdag Oemoeahia, de laatste grote stad die nog in handen van de Biafranen is, aangevallen waardoor onder de burgerij drie doden vielen, zo meldt radio Biafra. Leden van het internationale rode kruis hebben foto's van de slachtoffers en van vernielde woningen gemaakt.

● *Orfeon Crescendo maakte gisteren zijn debuut in Centro Pro Arte onder leiding van Frank Davelaar en met als solist Otmar Fraai. Een nagenoeg uitverkochte zaal woonde de opvoering bij* *(Men leze verder pagina 3).*

Washington waarschuwt Moskou

Geweld tegen Duitsland brengt Navo in geweer

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben de Sovjet-Unie gisteravond gewaarschuwd dat communistische militaire actie tegen West-Duitsland een „onmiddellijke reactie" van de NAVO-bondgenoten tot gevolg zou hebben. Het ministerie van buitenlandse zaken te Washington zegt in een verklaring dat niets in het handvest der Verenigde Naties de Sovjet-Unie of andere leden van het pact van Warschau het recht geeft eenzijdig met geweld tussenbeide te komen in West-Wuitsland. „Als de Sovjet-Unie of andere leden van het Warschau-pact desondanks eenzijdig met geweld tussenbeide zouden komen in de bondsrepubliek Duitsland zou dat tot een onmiddellijk geallieerd antwoord leiden in de vorm van zelfverdedigingsmaatregelen in het kader van de NAVO".

Eenzijdige actie onder generlei beding geduld

Het state department zegt dat de Amerikaanse regering de bondsrepubliek verzekert, dat de artikelen 107 en 53 (van het VN-handvest) de Sovjet-Unie of andere Warschaupact-leden geen enkele recht op inmenging geven.

(De artikelen voorzien in het machtigen van ondertekenaars die tot de geallieerden uit de tweede wereldoorlog tegen Hitler-Duitsland behoorden zekere maatregelen te nemen tegen vroegere vijandelijke staten zonder goedkeuring van de Veiligheidsraad). In de Russische pers waren na de inval in Tsjechoslowakije toespelingen op de artikelen 107 en 53 gemaakt.

Volgens de Amerikaanse verklaring kan de geldigheid van het NAVO-verdrag niet worden aangevochten aangezien in het VN-handvest is voorzien in regionale defensieregelingen.

Woordvoerder McCloskey zei dat de verklaring aan de Westduitse regering zal worden toegezonden.

Eerder hadden Engeland en Frankrijk ontkend dat het VN-handvest de Sovjet-Unie het recht op militair ingrijpen in West-Duitsland zou geven.

De Amerikaanse verklaring luidt: „Men heeft ons met betrekking tot de artikelen 53 en 107 van het handvest van de Verenigde Naties vragen gesteld, en wel in het bijzonder of deze de Sovjet-Unie of andere leden van het pact van Warschau het recht zouden verlenen militair tussenbeide te komen in de aangelegenheden van de bondsrepubliek Duitsland. De regering van de Verenigde Staten geeft de regering van de bondsrepubliek de verzekering dat

1. De artikelen 53 en 107, afzonderlijk beschouwd of in samenhang met elkaar, de Sovjet-Unie noch andere leden van het pact van Warschau het recht geven zich met geweld in de aangelegenheden van de bondsrepubliek te mengen.

2. Als, desondanks, de Sovjet-Unie of welk van de landen van het pact van Warschau dan ook eenzijdig met geweld zou ingrijpen in de bondsrepubliek Duitsland, dan zou een dergelijke daad een onmiddellijk geallieerd antwoord tot gevolg hebben in het kader van de zelfverdedigingsmaatregelen die zijn voorzien in het Noordatlantisch verdrag.

3. De rechtsgeldigheid van het Noordatlantisch verdrag in het kader van de handvest van de Verenigde Naties kan niet in twijfel worden getrokken".

De Pravda, het orgaan van de Sovjet-communistische partij, heeft vandaag niet nagelaten op de waarschuwing van de Verenigde Staten te reageren. Commentator Vladlen Koeznetsov schrijft in het blad dat de Sovjet-Unie bereid blijft om, zo het nodig mocht zijn, samen met andere vredelievende landen doeltreffende maatregelen te nemen ter onderdrukking van het neo-nazisme en militarisme in West-Duitsland. Koeznetsov gaf echter duidelijk te kennen dat de Sovjet-Unie eerder in de met de Ver. Staten, Engeland en Frankrijk gesloten akkoorden van Potsdam een wettige grond ziet voor dergelijke maatregelen dan in de artikelen van het Handvest van de Volkerenorganisatie over voormalige vijandelijke staten.

Koeznetsov toont zich verrast over het bericht dat de Ver. Staten deze artikelen 53 en 107, die ondertekenaars van het Handvest machtigen op te treden tegen voormalige vijandelijke landen zonder goedkeuring van de Veiligheidsraad, als ongeldig beschouwen, maar poogt de juistheid ervan niet te weerleggen. Hij zegt alleen dat de machthebbers in Bonn de akkoorden van Potsdam zullen moeten blijven erkennen, hoe sterk hun verlangen ook mag zijn dat men die overeenkomsten als ongeldig gaat zien.

Midden-juli publiceerde het Russische regeringsblad Izvestia de tekst van een memorandum van het Kremlin aan Bonn waarin gezegd wordt dat de omstreden artikelen van het VN-hanvest volledig van toepassing zijn op West-Duitsland „in geval van een nieuwe agressie". In Bonn veroorzaakte deze passage in het memorandum verwarring en angst, speciaal na de bezetting van Tsjechoslowakije door de landen van het Warschau-pact. Koeznetsov noemt die angst nu „hysterisch" en laat doorschemeren dat Bonn die angst exploiteert om zijn NAVO-bondgenoten mee te slepen in een gevaarlijk spel waarmee men wil komen tot ontdrukking van de verplichtingen, het naoorlogse Duitsland opgelegd door de akkoorden van Potsdam.

Publikatie verboden van toespraak Husak

Radio zond eerder samenvatting uit

PRAAG — Het Tsjechoslowaakse persbureau Ceteka heeft gisteravond meegedeelde, dat een toespraak die de eerste-secretaris van de Slowaakse communistische partij Husak 's middags voor het Slowaaks nationale front had gehouden, niet mocht worden gepubliceerd. Een reden voor dit verbod is niet genoemd. De Tsjechoslowaakse radio had kort tevoren een samenvatting van de rede van Husak gegeven. Het persbureau zei, dat later aanwijzingen zouden worden gegeven over „het tijdstip en de wijze waarop „de betrokken toespraak mag worden gepubliceerd.

Ceteka verbood in een andere mededeling de publikatie van een verklaring van de bond van Tsjechoslowaakse schrijvers, die de radio eveneens had verspreid.

In de bewuste rede van Husak, die hij in Bratislava hield, zei de vice-premier, dat de eenheid van het Tsjechoslowaakse volk de terugkeer van anti-socialistische krachten zal verhinderen. Men concludeerde uit deze rede, dat Praag niet van plan is toe te geven aan de druk van het Kremlin om de z.i. anti-socialistische elementen uit regerings- en andere openbare functies te verwijderen.

Het communistische partijorgaan Rude Pravo verzekerde gisteren opnieuw, dat Tsjechoslowakije zijn nieuwe economische systeem ondanks kritiek uit Moskou en andere communistische hoofdsteden niet zal opgeven. Het blad meldde, dat op een staalfabriek in Moravië een ondernemingsraad is gesticht. Dergelijke raden vormen een onderdeel van de ideeën van de door het Kremlin fel gekritiseerde voormalige vice-premier dr Ota Sik, die de verantwoordelijkheden voor de economische produktie wil decentraliseren. Dr Sik werd maandag door dertien economen in een ingezonden brief in Rude Pravo verdedigd.

Israël laat vijf Arabieren vrij

JERUZALEM. — De Israëlische autoriteiten hebben dinsdag vijf Arabische gevangenen vrijgelaten. Het waren de eersten van een groep van zestien die Israël beloofde in vrijheid te stellen nadat Algerije het gekaapte passagiersvliegtuig van de Israëlische maatschappij El Al liet gaan. Italië bemiddelde in de kwestie.

De overige elf Arabieren zouden binnen 48 uur in vrijheid worden gesteld.

Dubcek naar Moskou?

PRAAG — De Tsjechoslowaakse eerste partijsecretaris, Alexander Dubcek, de Moravische partijleider Josef Spacek en de secretaris-generaal van de Slowaakse communistische partij, Gustav Huyak, zullen aan het eind van deze week op uitnodiging van het Kremlin naar Moskou reizen, zo is van betrouwbare zijde in Praag vernomen. Met hun Russische collega's zouden zij van gedachten wisselen over de vraag stukken betreffende het in december te houden 14de congres van de Tsjechoslowaakse communistische partij. Ook zou worden gesproken over de bijeenkomst van de Tsjechische partij, die op 14 oktober begint. Tenslotte zou ook overleg worden gepleegd over de politieke problemen inzake de vorming van een federatie in Tsjechoslowakije.

Hoop op herstel premier Salazar

LISSABON — Een arts en intieme vriend van de Portugese premier, dr Salazar, heeft vandaag gezegd dat de verbetering in de toestand van Salazar nu zodanig is, dat er enige hoop op herstel mag zijn. Op de vraag of eventueel herstel lange tijd zou vergen, anwoordde hij dat dit ook snel zou kunnen gebeuren.

Gisteren heeft de raad van state in Lissabon vergaderd, nadat de dag tevoren de 79-jarige premier een ernstige hersenbloeding had gehad. Waarover de 15 leden tellende adviesraad, die op verzoek van president Americo Tomas bijeenkwam, heeft gesproken, werd niet bekend gemaakt. Naar verluidt zou men zich beraden hebben over de opvolging van de eerste-minister, wiens toestand hopeloos werd geacht. Het is aan president Tomas om een eventuele opvolger aan te wijzen.

De behandelende artsen verklaarden dinsdagochtend dat er tekenen van een lichte verbetering in de toestand van de patiënt waren te bespeuren. Hij is echer aan de linkerkant geheel verlamd en buiten kennis. Hij ligt in een ijzeren long.
Hij ligt in een ijzeren long.

De alarmtoestand die maandag voor de strijdkrachten en de politie was afgekondigd, blijft van kracht met het oog op eventuele communistische agitatie onder arbeiders en studenten.

Op het vliegveld van de hoofdstad doorzoeken douanebeambten zorgvuldig de bagage van vertrekkende reizigers om te voorkomen dat deviezen en kostbaarheden het land uit worden gesmokkeld.

Als mogelijke opvolger van dr Salazar wordt de 62-jarige oud-minister en jurist dr Marcelo Caetano genoemd, die steeds een trouw aanhanger van Salazars politiek is geweest. Hij is lid van de raad van state. Als vice-premier zou dan een militair kunnen worden benoemd om zich de steun van de strijdkrachten te verzekeren.

Onderwerp Standard-film

Esso-produkt tegen olie-vlekken

SAN NICOLAS. — Twintig deskundigen van het Esso-concern zijn betrokken geweest bij de film-opnamen welke begin september in de omgeving van het Lagoen ten westen van de Esso club gemaakt werden. De film beschrijft het gebruik van een nieuw Esso-produkt voor het uit elkaar drijven van olievlekken aan de oppervlakte van de zee.

Dit wordt meegedeeld in een officieel communique van Lago op Aruba. Reeds eerder berichtte de Amigoe over het feit, dat het onderwerp van deze wetenschappelijke film te maken had met het oplossen van het probleem van strandbevuiling door olie uit tankers, zoals zich de laatste jaren heeft voorgedaan in Engeland, op Puerto Rico en op de Bahamas.

In het Lago communiqué wordt het nieuwe product Corexit 7664 genoemd. Het werd ontwikkeld door Esso research & Engineering company en vervaardigd door Enjay chemical company: „Het heeft een uitwerking die een olievlek doet veranderen in zeer fijne druppeltjes, die zich dan verspreiden over een zeer groot oppervlak. Olievlekken met dit product behandeld, verdwijnen in luttele seconden. Proeven genomen in Florham Park, Miami, alsmede Plymouth, Engeland, hebben bewezen dat er geen nadelige invloed ontstaat voor planten- en dierenleven in de zee", aldus het communiqué.

De film werd vervaardigd in opdracht van Standard Oil. Er werd bij het filmen gebruik gemaakt van boten, hefschroefvliegtuigen en één licht vliegtuig. Er werden alle mogelijke situaties gefilmd. Daarbij waren employees betrokken van Esso met gevarieerde ervaring en werkzaam te New York, Houston, Brussel, Londen, Caracas, Tia Juana en Aruba. Bij voorgaande proeven werden opnamen gemaakt op verschillende plaatsen in de VS. Men koos echter Aruba uit voor de wetenschappelijke film, wegens de groenachtige kleur van het water en de helderheid der zee en ook wegens de passaat-wind, welke uit een vaste richting waait.

Het communiqué meldt tenslotte, dat de helicopter welke tijdens de opname in zee is gestort, uit elkaar is genomen. Het is inmiddels naar Venezuela verscheept. De schade was gering.

Twee jaar geëist in marihuanazaak

WILLEMSTAD — Tegen de dertigjarige beklaagde F. van I. is vanochtend in de marihuanazaak voor de rechtbank op Curacao een gevangenisstraf geëist van twee jaar met aftrek. De uitspraak is over veertien dagen. Met Van I. stonden nog acht anderen terecht in dezelfde affaire. Wij komen hierop morgen nader terug.

Agenda Curacao

Bioscopen:
Roxy: 19.00 — 21.00 I tabu nr. 2.
West-end: 19.00 — 21.00 Divorce American style.
Cinelandia: 19.00 — 21.00 Journey to Shiloh.
Drive-in: 19.00 — 21.00 Man for all seasons.
Cine-Rio: 20.00 De schaamtelozen.
Airport Cinema I: 19.15 — 21.15 Red line 7000.
Asiento: 20.30 Sergeant Ryker.
Cine-truck: Hedenavond te Juan Domingo en morgenavond te Westpunt.
Botica's: Otrabanda: Colon, **tel.:** 24200.
Punda: Antillian, **tel.:** 36290.
Diversen:
Tentoonstelling: 09.00 — 11.30/15.30 — 18.00 permanente tent. + verkoop lokaal vervaardigde schilderijen — Studio The Attic, Windstraat 13.
10.00 — 12.00/16.00 — 17.30 Gallery RG.
ARV: 20.00 filmavond — Casa Venezuela.
Uitzending: 20.30 herh. voetbalwedstr. — Ajax vs Neurenberg — Curom.
Curom: 22.00 — 23.00 progr. pyama kokteel.
Show: 20.00 tapijten Mesker — CCVV — pavljoen R + B.
Centro Pro Arte: 20.30 Esta ricu nos bida ta.
Sport:
Basketball: 20.00 Yellow Birds vs Lightning — banen Mundo Nobo.
Voetbal: 20.15 Centro Dominguito vs Jong Colombia — Rifstadion.
Seminar: 20.00 CFW + CADMU — Casa Sindical.

Hotel Curacao Int.:
Dutch house:
06.00 — 01.00 Open.
Waterfort Rotisserie:
12.00 — 15.00 Open voor lunch.
19.00 — 23.00 Open voor dineren.
Cave de Neptune:
23.00 show.
Hilton hotel:
Willemstadroom:
23.00 show.
Flamboyant beach hotel:
Mango room:
19.00 Open voor dineren.
Chuchubi-bar:
20.30 Optreden Trio Arendo.
Holiday Inn hotel:
The night watch:
21.00 Optreden Billy Maxted en zijn Manhattan jazz band.
Bianca-hotel:
21.00 Dansen. **Muz.:** Bianca boys.
Country Inn hotel:
21.00 Dansen. **Muz.:** Country Inn combo.
Jan Kock:
09.00 — 17.00 Open voor publiek.
Grot van Hato:
09.00 — 12.00/15.00 — 18.00 Open voor publiek.

CUROM

17.00 Peticiones; 18.00 Nieuws Pap.; 18.15 Parada deportiva; 18.30 Musica selecta; 18.45 Progr. voor het slapen gaan; 19.00 Nieuws ANP; 19.10 Discovaria; 21.00 Herh. uitz. voetbalwedstr. Ajax — Neurenberg; 22.00 Nieuws Ned.; 22.05 Pyama kokteel; 22.58 Dagsluiting; 23.00 Sluiting.

WOENSDAG

TeleCuracao: — 16.30 Secret Storm; 16.50 Love of life; 17.10 Kinderuurtje; 18.00 Media hora; 18.30 Kath. uitz.; 18.45 Nieuws Pap.; 19.00 Volksontw. + Cult.; 19.15 New horizon; 19.30 The flyining nun; 20.00 NY PD; 20.30 Family affair; 21.00 Nieuws Ned.; 21.15 TV per luchtpost (film: toespraken kon. Juliana en film Operaezangeres Gré Brouwenstein).

DONDERDAG

Bibliobus:
12.00 te Soto (voor school).
Jonge Kerk: speurtocht door de stad.

CUROM

06.30 Opening; 06.45 Met muziek naar school; 07.00 Nieuws ANP; 07.15 Curom's ochtendblad; 08.00 Herh. nieuws ANP; 08.10 Int. muz.; 09.00 Progr. muzikale tombola; 10.00 Damesprogr. La Casa Amarilla; 10.30 Voor elck wat wils; 11.30 Zwerftocht L-Amerika; 12.00 Noti-Curom; 12.30 Nieuws ANP; 12.45 De artist (e) van de dag; 13.00 Gev. muz.; 14.00 Progr. „Ritmo y juventud"; 15.00 Musica popular; 16.00 Ora supersonico.
TeleCuracao: — 16.30 Secret Storm; 16.50 Love of life; 17.10 Kinderuurtje; 17.45 Shell progr.; 18.15 Interview; 18.30 Shema . Israël; 18.45 Nieuws Pap.; 19.00 Mr Terrific; 19.30 Mr Roberts; 20.00 Iron horse; 21.00 Nieuws Ned.; 21.15 Teletheatro.

Ethiek der massataxatie

WASHINGTON. — Nu de presidentiële verkiezingscampagne van start is, beginnen de eerste schattingen van mensenmenigten binnen te lopen. Het taxeren van massa's, die voor een presidentieel kandidaat op de been komen, is een van de meest exacte wetenschappen, die er bestaan en kan een enorm psychologisch effect hebben op de uitslag van de verkiezing.

Ik heb dezer dagen gesproken met Selwyn Shacainery, de bekendste menigteschatter van het land. Hij zei: „Wat mensenmenigten betreft zou de presidentiele verkiezing van 1968 wel eens interessanter kunnen worden dan enige voorafgaande in de Amerikaanse geschiedenis".

„Hoezo?", vroeg ik hem.

„Er zijn dit jaar bijkomende factoren, die er vroeger niet waren. In het verleden ging je ervan uit dat het merendeel van de mensen, die uitliepen voor een presidentieel kandidaat, vóór hem waren. Maar dit jaar kan het gebeuren dat er meer mensen op straat komen om tegen de kandidaat te demonstreren dan om te horen wat hij te zeggen heeft".

„Beschouwt u dan de demonstranten als bestanddeel van uw menigte schatting?"

„Ik moet wel. Een menigte is een menigte en ik bemoei me er niet mee waaróm de mensen zijn waar ze zijn. Mijn taak is om hun aantal te schatten en als ik een accuraat getal kan vinden met een tolerantie van niet meer dan honderdduizend, heb ik mijn werk gedaan".

„Is er zoveel ruimte in het schatten van een massa?"

„Dat is niet zoveel als er een verkiezing op het spel staat. Vóór de tijd van de beroepsmenigte taxateurs waren de nieuwsmedia afhankelijk van getallen die door de politie worden verstrekt. In een Democratische stad werd een Republikein altijd tekortgedaan en in een Republikeinse stad kreeg een Democratisch kandidaat een slecht cijfer. Maar nu kan er, dank zij de wetenschap van de massataxatie, niet meer mee geknoeid worden. Iedere kandidaat neemt zijn eigen massaschatter in dienst en de getallen zijn officieel".

„Maar als men betaald wordt door een presidentieel kandidaat, zijn de getallen dan niet verdacht?"

„Absoluut niet. Alle gediplomeerde menigteschatters leggen een eed af dat zij de waarheid zullen zeggen, de hele waarheid en niets dan de waarheid, zo helpe hen God. Onze ethische normen zijn zeer hoog en indien we iemand vinden, die een menigte overschat, kan hij worden geroyeerd".

„Hoe kom je tot een taxatie van een menigte gedurende een presidentiële campagne?"

„Eerst ga je de route na, die de kandidaat zal volgen. Dan vermenigvuldig je de breedte van het trottoir met de lengte ervan en je rekent uit hoeveel lichamen er op kunnen. Dit getal tel je op bij het kwadraat van het plein waar de kandidaat zijn toespraak zal houden en dan is de uitkomst ten minste tien procent hoger dan het aantal dat de tegenkandidaat beweerd heeft in die stad te hebben gehaald. Heb je het totaal tenslotte, dan geef je het onmiddellijk door aan de pers".

„Je moet er echt wel deskundig voor zijn", zei ik verbaasd.

„Het is erg gespecialiseerd", gaf Shacainery toe. „De meeste presidentiële kandidaten trekken het liefst door een stad tijdens het lunchuur en dat maakt de telling ingewikkeld, want je kunt de mensen, die op straat zijn om te gaan lunchen, toch niet meetellen als deel van de menigte, vindt u wel?"

„Ik neem aan van niet".

„Wel, dat hebt u dan verkeerd", zei hij, „Als iemand het verkiest om te gaan lunchen als de kandidaat in de stad is, wordt hij meegeteld, of hij het leuk vindt of niet".

„Dus als je Republikein bent en Humphrey komt in de stad, doe je er beter aan van de straat te blijven tot hij vertrekt".

„Zo is het. En als je voor Humphrey bent en Nixon komt in de stad, kun je zelfs beter niet uit het raam kijken".

ART BUCHWALD.

EMMASTAD

OS/TELECOMMUNICATIONS
Kantoor open: 07.30 — 23.30 tel. 2307
16/9 (23.30) — 21/9 (07.30) R.E. Hollander tel. 0-44282 b.g.g. tel. 9
PERSONNEL SERVICES
Maandag 16/9 t/m vrijdag 20/9 H.J. Plantijn, tel. 0-44062 Alexanderlaan 3, Rio Canario. b.g.g. tel. 9-9
N..V. CSM-SHIP'S AGENCY
Kantoor open: 07.30 — 24.00 tel. 2551/2458
ALLEEN VOOR DRINGENDE AANGELEGENHEDEN:
Maandag 16/9 t/m vrijdag 00.00 — 07.30 tel. 9
AVIATION SERVICE
16/9 (23.30) — 20/9 (06.30) E.M.H. Agnes tel. 0-44054

Scheepsberichten

K.N.S.M. Adonis 18 te Kingston; Ammon p 17 Sta. Maria nr Georgetown; verw; Charis 17 90 m n Azoren nr Sint Maarten; Chiron 17 15 m w Haiti nr Houston; Gabonkust 18 te New York verw; Ganymedes 17 660 m wzw Ouessant nr Adam; Hercules 18 te Genua verw; Hermes 17 vn La Libertad nr Chamerico; Isis 17 60 m w Key West nr New Orleans; Marathon 17 450 m w Ouessant nr Wstad; Memnon 17 140 m z Port au Prince nr Maracaibo; Mercurius 18 te Port of Spain verw; Osiris 18 te Po. Plata verw; Pericles 17 320 m wzw Flores nr St. Croix; Prinses Margriet 17 300 m zzw Bermuda nr New York; Sinon 17 te Barbados verw; Solon 17 260 m n Dominica nr Savannah; Ulysses 17 540 m zotz Savannah.

TANKERS Atys 17 60 m nnw Saba nr Thameshaven; Cinulia 17 900 m o Bermuda nr Stanlow; Kylix 18 40 m n Tunis nr Cur; Philine 17 220 m ono Georgetown nr Cur; Vlieland 17 500 m w Landsend nr Cur.

Lezing in bc Brievengat

WILLEMSTAD — Morgenavond om acht uur geeft dr A.J. Samander in het buurthuis te Brievengat een lezing. Het onderwerp is: geneeskunde, vroeger en nu.

Beursberichten

NEW YORK — Gisteren zijn de koersen op de New Yorkse effectenbeurs, die woensdags niet open gaat, iets gestegen. Een flinke opwaartse koersbeweging in het begin van de handel zette niet door. Gedurende het grootste deel van de dag bleven de koersen op een slechts iets hoger peil. In het begin van de handel liep de tikker een achterstand van drie minuten op. Het duurde ongeveer anderhalf uur voor deze achterstand weer was ingehaald. In deze tijd werd vrij veel omgezet. Tegen het middaguur verminderde de omzet echter. Bij slot liep de tikker nog een achterstand van twee minuten op door transacties in de laatste minuut die enige koersverbeteringen kleiner deden worden. Het best deden het o.m. elektronica, chemie, geneesmiddelen, goud en papier. Voor de autofondsen, die eerder op de dag iets in koers tegen dankzij een door Chrysler aangekondigde prijsverhoging, werd de stemming tegen het slot zwak. President Johnson keurde de verhoging af. Er werden 1548 fondsen verhandeld. Hiervan sloten er 730 hoger, 586 lager en 232 onveranderd. De aandelenomzet bedroeg 13.920.000 stuks, de obligatie-omzet 18.820.000 dollar. Het Dow Jones gemiddelde voor industriefondsen sloot op 932.05.

AMSTERDAM — De internationals hebben gunstig gereageerd op de gisteren gepubliceerde miljoenennota. De stemming voor deze fondsen was vriendelijker tot vast. Cultures gevraagd, en van de scheepvaarten Van Nievelt zeer vast. Staatsfondsen eerder iets gemakkelijker.

BEURS VAN NEW YORK

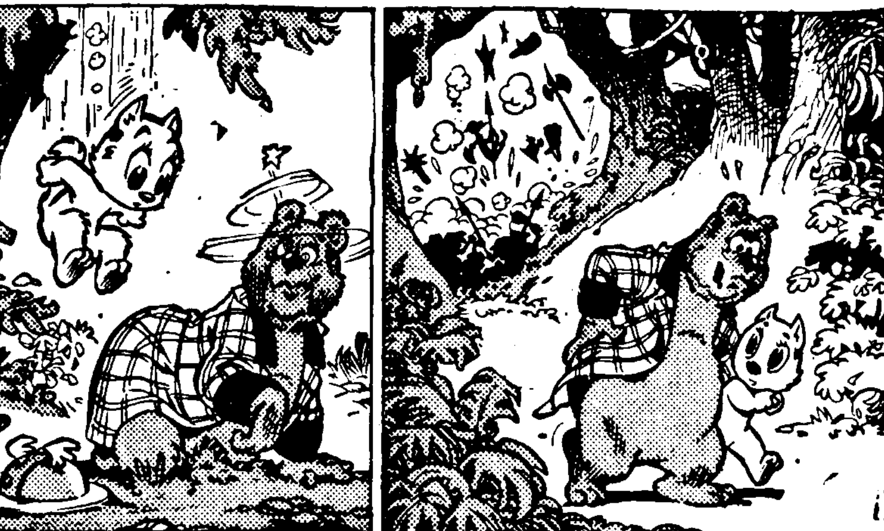
	17/9	16/9		17/9	16/9
Alum. Corp	70 1/4	69 3/4	KLM	57 3/4	58
Amerada	84 3/8	86 3/8	McDonnel	46 3/8	46 3/4
Amer.Tel en Tel	52 1/8	52 3/4	Monsanto	52 3/8	52 1/8
Anaconda	48 1/4	48 3/8	Nat. Cash reg.	133 3/8	134
Beth. Steel	29 5/8	29 5/8	Olin Math.	34 5/8	35 1/4
Boeing	55 1/2	56 1/2	Pennsylv. Centr.	66	64 5/8
Brit. Am. Oil	42 3/8	42 5/8	Philips petr.	69 1/8	69 3/4
Canadian pac.	63 5/8	62 1/2	Rep.steel	42	41 7/8
Caterpillar	43 7/8	43	Reynolds tob.	40 1/8	40
Chrysler	69 1/2	69 3/8	Royal Dutch	53 1/2	53 3/4
Columbia	29 7/8	29 7/8	Sears Roeb.	69 1/8	69 1/8
Cons. Elec.	36 3/8	35 3/8	Shell oil	68	68 1/8
Dupont de Nem.	162	160 3/4	Sperry rand	46 1/8	46 5/8
Westerban	38	38 1/8	Stand.Oil Cal.	667 5/8	67 1/8
Ford	53 5/8	53 5/8	Stand.Oil N.J.	76 7/8	78 1/4
Gen. Elec.	88 3/4	87 1/4	Texas instr.	104 1/2	105
Gen. Motors	83 3/4	84	Twent.Cent Fox	34 1/8	33 1/2
I.B.M.	336 3/4	336	U.S. steel	40 1/4	40 3/8
Int. Nickel	37	37	Westingh. toc.	75	75 7/8
ITT	54	53 1/2	DOW Jones		921.56

BEURS VAN AMSTERDAM

	18/9	17/9		18/9	17/9
A.K.U.	93.70	92.60	Ant. Brouwerij	—	—
Hoogovens	124.50	121.90	Ant. Verf	175	171
Philips	147.40	147.00	Aruba	—	132
Unilever	134.20	133.50	Goldmines	142.80	141.50
K.Z.O.	184.00	184.20	Sur. Brouwerij	—	—
Kon. Olie	191.60	191.50	Converto	989	986
K.L.M.	184.00	—	Interunie	206.50	206.50
K.N.S.M.	113 3/4	115 1/4	NEFO	101.50	101.50
Nievelt-Goudriaan	131 7/8	127 5/8	Robeco	250.00	249.90
V. Ommeren	186	184	Rolinco	221.00	221.00
Scheepv. Unie	133 1/8	132 1/2	Utilico	124.00	124.00
Alg. Bank Ned.	260	258 7/8	Alcan Alum.	28	27 1/2
Nat.Nederlanden	704	700 1/4	Ned. Ant. 6-1/2 '67	99 1/2	99 1/4
Ngombezi	63	63 1/2	Ned. Ant. 5 '60	87 1/2	87 1/4
Bergh en Jurgens	202	201 3/4	Ned.Ant. 4-1/2 '59	91 5/8	91 5/8
v. Berkel	160	166	Ned.Ant. 4-1/2 '62	86 5/8	86 5/8
Bredero Ver. Bedr.	509	506 1/2	Albert Heijn	255.00	258.00
Calve	905	905	Firgoss	584	580
Cur. Handelmij.	167 1/2	170	Bols	218.80	217.00
Excelsior	65 1/4	66	Behrmann Tetterode	567	563
Fokker	460 1/2	460	Beyenkorf	640	643
v. Gelder	152	153	Elsevier	470	470
Gist-Brocades	740	745	Heineken Bel.en Bel	760	—
v.d. Grinten	182.00	185.00	Naarden	652	660
Hagemeijer	150.00	149.80	Ver.Ned.Uitgbedr.	239.00	240.00
Heineken	785	—	Wereldhaven	585	590
Internatio	351	351	Wessanen	105.50	106.00
Kon.Ned.Papier	188	187	1e Ned. Verz. Mij.	475	480
Muller	287	279	Ika Bel. Mij.	199.50	199.80
OGEM	96.00	96.50			
Rijn-Schelde	155	155	**ANP indices**		
Scholten Honig	69.00	69.80	Intern. Conc.	641.0	637.1
T. en D. Verblifa	93.50	93.90	Industrie	397.3	397.4
Varossieau	175	178	Scheepv.	118.3	118.1
V.M.F.	155	154	Banken	213.5	212.3
Wilton-Fijenoord	—	—	Handel	192.1	192.3
Billiton II	165.00	163.80	Algemeen	444.4	442.8

HEER BOMMEL EN DE BEVRIJDING VAN SOLLIDE

6354. — De strijd golfde enige tijd heen en weer doch tenslotte werden de aanvallers teruggedrongen. Onder het geroep van 'Leve de bevrijding' verdwenen de vechtenden in het oerwoud, en nu werd de gestalte van heer Bommel uitgevloerd op het slagveld zichtbaar. Het was duidelijk dat het gebeurde hem had aangegrepen, want zelfs toen het strijdrumoer tussen de stammen weg begon te sterven bewoog hij zich niet. Pas toen er uit een boom in zijn nabijheid een wapenrusting naar beneden begon te vallen, richtte hij zich een weinig op.

„H-hoe vreselijk......" prevelde hij met krampende trekken. „Gegevallen op het v-veld van eer......"

„Heer Ollie!" riep Tom Poes die nu achter zijn geleend harnas aan uit de boom sprong. „Hebt u zich bezeerd?"

„H-het is te erg", hernam heer Bommel. „Elke slag wordt over mij heen uitgevochten en altijd weer behoor ik tot de gevallenen. ... dat het rode kruis zich er iets van aantrekt. Dit houdt zelfs een ... zonder vrees of blaam niet vol. Mijn gevoelig gestel is tot in het ... bezeerd, jonge vriend. Ik zal de toestanden hier internationaal uitzoeken. Ik zal......"

„Kom mee", onderbrak Tom Poes. „Ze komen opnieuw de... op. De aanvallers schijnen versterking te hebben gekregen."

Deze woorden gaven heeft Ollie reuzenkrachten en hij sla... in om op te staan en weg te wandelen van de plek des onheils.

„Waar g-gaan we heen?" vroeg hij dof.

„Naar de dam", zei Tom Poes. „Gauw, voordat er nog meer ... ding komt."

ZILVER IN COLORADO

KARL MAY

45—11. — Ik was tot de conclusie gekomen dat deze „Boss" zich vereenzelvigde met een absoluut heerser uit de geschiedenis, waarbij hij op het standpunt stond dat zijn positie het koningschap zeer benaderde. Daarom werd hij zo kwaad toen ik het woord „dictator" tegen hem gebruikte. Ondanks alles nieuwsgierig naar de plannen die hij voor mij wilde ontvouwen, wachtte ik op zijn relaas. Maar eerst stak hij nog uitvoerig een sigaar op. Een prachtig bewerkt kistje vol dunne sigaartjes stond voor hem op het bureau. „Ik zal met de deur in huis vallen", begon hij. „Zoals je begrijpt kan ik mijn macht hier niet alleen consolideren. Ik bezit daarom, naast mijn hond, een lijfwacht. Die bestaat tot heden uit twee personen. Met de één heb je ... hardhandig kennis gemaakt, de ander zul je ook nog leren k... maar de hemel sta je bij als je niet als vriend tot hem komt...... verdeeld gelukkig ben ik niet met ze. De grote is dom en haalt st... streken uit. De ander is intelligent, maar lui. Ik zoek al een tijd naar ... derde man, die veel kwaliteiten bezit. Die man ben jij, Shatter... Ik verwacht maar één antwoord van je en dat is „ja!" „Ik ben ... vereerd door uw aanbod, sir, maar ik denk er niet aan die mis... functie te accepteren", was mijn antwoord.

Echtpaar terug naar Nederland met gezin Austraalnegerkinderen

PERTH — Het vertrek naar Nederland met de Marconi van het echtpaar Alfons Boschmann uit Medina met hun vijf aangenomen kinderen van gemengd „aboriginal" — austraalneger — bloed, heeft in West-Australië vooral in autochtone kringen nogal wat stof doen opwaaien. Het echtpaar Boschman verklaarde dat er in Nederland betere mogelijkheden bestaan voor de kinderen op het gebied van onderwijs en dat men daar kleurlingen gemakkelijker in de samenleving opneemt.

De nu twee jaar oude Sonja en Ashley, de vierjarige Angela, de vijfjarige Rosemary en de zesjarige Rodney werden door het echtpaar Boschman geadopteerd als baby's en zijn sindsdien opgegroeid in het gezin met de nu elfjarige Tony Boschman die ook mee naar Nederland is vertrokken en de 25-jarige Karel, die nu gehuwd is en in Australië blijft.

De voorzitter van de Westaustralische Aboriginal Association, Jack Davis, is een van degenen die tegen het vertrek hebben geprotesteerd. Hij verklaarde onder meer dat de Nederlandse houding ten opzichte van gekleurde kinderen in Nederland niet beter is dan die van de blanke Australiërs en hij voegde hier aan de nodige kritiek op de houding van de Nederlanders in Azië en Afrika toe.

„Boschman zegt dat de mensen hier tactloos zijn en pijnlijke vragen stellen waar de kinderen bij zijn", aldus Jack Davis, „maar wat voor soort vragen denkt hij te horen te krijgen in Nederland, waar men nog nooit Australische autochtonen heeft gezien?"

Sterwedstrijd op zondag

WILLEMSTAD — Komende zondag wordt op het Spaanse Water de vijfde sterwedstrijd voor de jaarprijs 1968 gehouden. De start is deze keer bij de Marine om tien uur 's morgens. **Wedstrijdleider is de heer C. Mol.**

Telefoonnummers

AMIGOE DI CURAÇAO	
Alle afdelingen tot 17 uur ...	24360
Klachten over bezorging van 19 tot 20 uur	24361
Huisaansluitingen:	
F. M. Soontiëns (directeur)	38219
J. C. Maas (hoofdred.)	24387
O. Chatlein (red.-verslagg.)	24321
E. E. de Castro (chef adv. afd.)	12176
A. Jeuken (fotograaf) ...	36972
AMIGOE DI ARUBA	
Kantoor	1233
Huisaansluitingen:	
A. M. Franken (fotograaf)	1639

Voorruit van auto door stenen vernield

ORANJESTAD. — De bestu... van een pickup deed bij de p... aangifte van vernieling van ... voorruit van zijn auto. Het was ... wagen van de gezondheidsd... Deze stond geparkeerd voor ... kantoor. Het vermoeden bestaat ... de ruit het slachtoffer werd ... stenen, waarmee de een of ... gooide.

Shutters vernield

SAN NICOLAS. — Een ... diende bij de politie een klacht ... tegen haar broer. Die zou 28 s... ters van de woning hebben ... nield.

Inbraak in bar

ORANJESTAD. — In een bar ... de Wilhelminastraat werd ... dagen ingebroken. Voor zover ... kon nagaan wordt er niets ver...

Men had zich toegang vers... door twee glazen shutters te ver... deren. Het kasregister werd ge... ceerd. Daar zat echter geen geld ...

David Copperfield

door CHARLES DICKENS
met illustraties van
HABLOT K. ROWNE (Phiz)

151)

Geen Littimer deed ons open, maar het vriendelijke meisje, dat ik ook bij mijn vorige bezoek had gezien. We werden in de salon gelaten, waar mevrouw Steerforth zat en Rosa Dartle kwam onmiddellijk door een andere deur binnengeslopen en ging achter haar stoel staan. Ik zag dadelijk aan het gezicht van mevrouw Steerforth, dat haar zoon haar al moest hebben geschreven, wat hij gedaan had. Het was erg bleek en droeg de sporen van een veel heviger emotie dan mijn voorzichtig briefje had kunnen teweegbrengen: te meer omdat zij in haar blinde liefde voor Steerforth waarschijnlijk aan de waarheid van mijn mededeling zou hebben getwijfeld. Ik vond, dat zij nu meer dan ooit op hem leek en kreeg de indruk dat die gelijkenis ook baas Peggotty niet ontging. Zij zat kaarsrecht in haar leunstoel, zo statig, ongenaakbaar en onbewogen, alsof niets ter wereld haar van haar stuk zou kunnen brengen. Zij keek baas Peggotty, toen hij voor haar stond, strak aan en hij beantwoordde haar blik op dezelfde wijze. De scherpe blik van Rosa Dartle omvatte ons alle drie en een paar minuten lang sprak niemand een woord. Toen beduidde mevrouw Steerforth hem te gaan zitten, maar hij zei rustig:

"Het past mij niet, in dit huis te gaan zitten, mevrouw. Ik blijf liever staan." Daarop volgde weer een stilte, die zij verbrak met de woorden:

"Ik weet, helaas, wat u hierheen voert. Wat verlangt u van mij? Wat wenst u, dat ik zal doen? "

Hij nam zijn hoed onder de arm en haalde Emily's brief uit zijn zak, die hij openvouwde en haar toereikte.

"Leest u dat alstublief, mevrouw. Dat heb mijn nichtje geschreven."

Zij las de brief in dezelfde statige, ongenaakbare houding en toen ze hem teruggaf, kon ik niet zien, dat hij enige indruk op haar had gemaakt.

"Of ik moest met hem, als zijn vrouw, kunnen terugkomen," zei hij, de woorden met zijn wijsvinger volgend. "IK zou willen weten, of dat ken gebeuren."

"Nee," antwoordde zij.

"Waarom niet? "

"Het is onmogelijk. Hij kan zo'n meisje niet trouwen. U weet toch ook wel, dat zij ver beneden zijn stand is."

"Maar hij zou haar hogerop kennen brengen! "

"Zij heeft geen opvoeding gehad en niets geleerd."

"Misschien niet, maar misschien toch wel. Ik zou zeggen van wél; maar daar ken ik niet over oordelen. Ze zou het toch kennen leren! "

"U dwingt mij, me duidelijk uit te drukken, al had ik dat liever niet gedaan. Nog afgezien van alle andere bezwaren, zou het onmogelijk zijn met het oog op de geringe stand van haar familie."

Baas Peggotty's bezoek aan mevrouw Steerforth

"Hoor 's, mevrouw," antwoordde hij langzaam en bedaard, "u weet zelf wat het is, veel van een kind te houen, en dat weet ik ook. Al was ze honderdmaal mijn eigen kind, dan zou ik niet meer van d'r kennen houen. Maar u weet niet, wat het is, een kind te verliezen en dat weet ik wel! Ik zou er alle schatten van de wereld voor over hebben (as ik ze had) om 'r terug te kennen krijgen. Maar as u haar schande ongedaan maakt, dan zullen wij u niet te schande maken. We houen bij mijn thuis allemaal zielsveel van d'r; maar as u dat doet, zullen we d'r in berusten nooit meer d'r lieve gezichie te zien. We zullen d'r ongemoeid laten en alleen maar ... blijven denken, alsof ze ver weg in een vreemd ... woonde. We zullen tevreden zijn, as ze ... gelukkig is met d'r man - en d'r kindertjes mis... - en de tijd afwachten, dat we allemaal gelijk ... zijn voor God! "

De eerlijke overtuiging waarmee hij ... gesproken, bleef niet geheel zonder uitwer... Mevrouw Steerforth volhardde weliswaar in ... trotse houding, maar haar stem klonk toch m... afwijzend toen zij antwoordde;

"Ik wil niets goedpraten, en ik wil van ... kant ook niemand beschuldigen; maar tot mijn ... kan ik alleen maar herhalen, dat het onmogelijk ... Een dergelijk huwelijk zou een einde maken ... loopbaan van mijn zoon en al zijn vooruitzichten ... de weg staan. Er kan dan ook absoluut geen sp... van zijn ... Als ik u op een andere manier ... schadeloos stellen..."

Rustig, maar met fonkelende ogen viel hij ... in de reden:

"Uw gezicht lijkt op een ànder, dat ik tegen... me heb gezien in mijn eigen huis, aan mijn haard ... mijn boot en waar al niet. Het glimlachte ... vrindelijk, maar het was zo verraderlijk, dat ... razend zou kennen worden, as ik 'r an terug... En as het evenbeeld van dat gezicht niet rood w... van schaamte as het mij geld durft anbieden voor ... schande en het ongeluk van mijn kind, dat is ... even gemeen, en misschien nog wel erger, omdat ... een vrouw is, die zoiets doet."

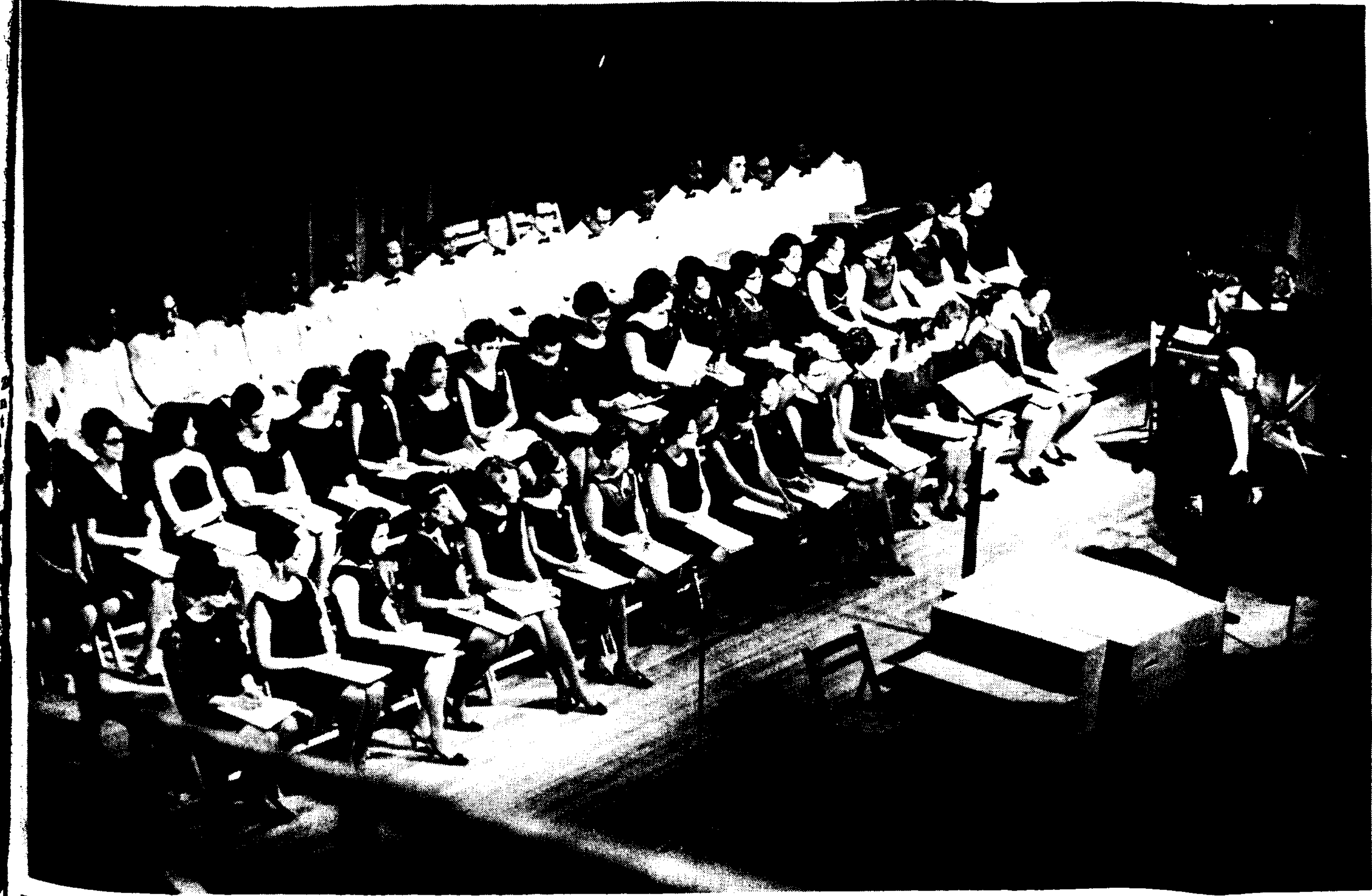
Zij veranderde op slag. Zij werd rood ... kwaadheid, omklemde de armleuning van haar st... en zei scherp:

"Welke vergoeding kunt u mij aanbieden v... de breuk tussen mij en mijn zoon? Wat is uw lie... bij de mijne vergeleken? Wat betekent de br... tussen u en dat meisje, vergeleken bij die tussen ... en mijn zoon? "

Juffrouw Dartle raakte haar zachtjes aan ... boog zich voorover om haar iets toe te fluisteren ... maar zij wilde niet horen.

"Nee, Rosa, zwijg! Laat die man horen, wat ... te zeggen heb! Mijn zoon, die alles voor mij w... die nooit uit mijn gedachten is geweest, voor wie ... altijd alles heb gedaan, verslingert zich ineens a... zo'n meid en laat mij alleen achter! Hij maakt ... misbruik van mijn vertrouwen en bedriegt mij o... een doortrapte manier om dat schepsel en ver... mij om er met haar van door te gaan! Om ... miserabele gril vergeet hij de liefde, de eerbied, ... dankbaarheid, die hij zijn moeder verschuldigd ... Heeft dat misschien niets te betekenen? "

Orfeon Crescendo en Ottmar Fraai

VOOR EEN VRIJWEL UITVERKOCHT Centro Pro Arte brachten Frank Davelaar en zijn koor, Orfeon Crescendo, gisteravond een concert, waaraan medewerking werd verleend door de tenor, Ottmar Fraai, die hiermee zijn Antilliaanse toernee besloot. Evenals op Aruba, waar koor en solist enkele dagen geleden optraden, werd het concert op Curaçao een groot succes. Vooral na de pauze werd de zaal geheel veroverd.

Fraai heeft een mooie stem die hij goed hanteert. De selecties die hij gisteren zong, belichtten zijn stem wel wat eenzijdig, maar dit vloeide ergens voort uit zijn aandeel in het programma, en zou ook een bewuste beperking kunnen zijn geweest, gelet op de intensiteit van een zo kort bezoek van de kunstenaar die zo lang weg geweest is.

Alhoewel wij het galgengedicht van Andrea Chénier graag gehoord zouden hebben, was het daarom toch prettig dat Fraai in plaats hiervan het laat-barokke „Alma del Core" van Antonio Caldara zong. Dit toonde wat Fraai kon doen in een andere stijl dan de negentiende eeuwse, en het bleek misschien zelfs de gaafste interpretatie van de avond te zijn. Welkom ook was het toegift, het beroemde „Gern hab ich die Frau'n geküsst" uit Lehars Paganini, dat van het publiek de grootste bijval kreeg. Afgezien van de herkenningsfactor was dit zeker te wijten aan het élan, waarmee het door Ottmar Fraai werd gebracht; een élan dat voor geen Richard Tauber te min zou zijn geweest. Podiumstijl bleek overigens ook een der sterke punten van Fraai te zijn. Hij beheerste zijn voordracht te allen tijde, en de gebaren zijn steeds op het ju'ste moment en in de meest passende mate.

Orfeon Crescendo is bekend en bemind. De bijzondere factor van het concert van gisteravond was dat het koor voor eerst in de nieuwe schouwburg gehoord werd. Omdat de klank van Orfeon Crescendo uit vele andere zalen bekend was, kon in dit concert dan ook de akoestiek van de schouwburg, voor wat koorzang betreft, goed beoordeeld worden. Ik kreeg de indruk dat de klank wel wat droog is, en daardoor niet flatterend. Natuurlijk kan de receptie ook variëren, afhankelijk van waar men in de zaal zit. Ottmar Fraai kwam goed door, maar ik vermoed dat zijn stem elders voller zal klinken.

Van de koorwerken die — op het slot na — een religieus karakter hadden, was het Allelujah van Beethoven met zijn fuga het meest complex. Het koor hanteerde de inzetten uitstekend. Verreweg het meeste succes hadden de met bezieling gebracht spiritual, „Steal Away", en de meeslepende (door Frank Davelaar gearrangeerde) Curaçaose walsen: Mainta tempràn en Despedida.

De pianobegeleiding van de sympathieke en capabele Livio Hermans werd bij deze nummers versterkt door een kwartet van drie gitaren en een bas.

Het stormachtige applaus noopte tot de reeds eerder genoemde operette-aria van Fraai en een herhaling van het Sanctus uit de Messe solenelle van Charles Gounod, waarin zowel solist als koor tot hogere prestaties kwamen dan in de eerste ronde. Al met al was het een avond waaraan iedereen met genoegen zal terugdenken.

W.S.M.

Studium-generale trekt volle zaal

WILLEMSTAD. — Een tevreden uitziende onderwijs-inspecteur P. T. M. Sprockel mocht gisteravond constateren dat ondanks de festivalweek van de schouwburg de zaal van het Cultuurcentrum weer geheel gevuld was voor de derde en vierde lezing van het Studium-Generale „Biologie en Samenleving".

Professor dr J. Lever kreeg als eerste het woord. Hij vertelde onder meer dan dit thema tot aan de vorige eeuw de vraag betrof naar het ontstaan van de huidige leven. Men meende namelijk dat veel organismen (b.v. vissen, hagedissen, muizen) spontaan uit rottende stoffen ontstonden. Deze generatio spontanea gedachte is vooral door Aristoteles, op grond van waarnemingen, in het biologische denken geïntroduceerd. In de zeventiende eeuw toonde experimenteel onderzoek de onjuistheid hiervan aan voor zover het grotere organismen betrof, maar het principe bleef bestaan ter verklaring van de vorming van micro-organismen. Langdurig en steeds verfijnder onderzoek leidde tenslotte — pas in 1862 (Pasteur) — tot de conclusie dat ook deze organismen zich altijd slechts door voortplanting vermenigvuldigden.

Inmiddels had de, in het begin van de vorige eeuw opgekomen, evolutietheorie de vraagstelling verschoven naar het ontstaan van de eerste organismen in het verre verleden.

In de laatste jaren is het inzicht in deze problematiek aanmerkelijk toegenomen. Op de eerste plaats is ontdekt dat in alle organismen eenzelfde ziochemisch principe aan het leven ten grondslag ligt. Hierdoor kon beter begrepen worden wáárom het bij het ontstaan van het eerste leven gegaan moet zijn. In de tweede plaats wordt het door nauwkeurig chemisch onderzoek van zeer oude gesteenten mogelijk meer te weten over de datering van de ontstaansprocessen. Tenslotte hebben talrijke experimenten, waarbij situaties zoals deze, naar men vermoedt, enkele miljarden jaren geleden op aarde golden, werden geïmiteerd, aangetoond dat onder zeer eenvoudige omstandigheden de basale organische stoffen kunnen ontstaan die in alle organismen voorkomen.

Deze moderne ontwikkelingen oefenen vanzelfsprekend een grote invloed uit op de wijsbegeerte (b.v. op de vraag naar de aard van het leven) en op religieuze beschouwingen over deze werkelijkheid (b.v. op de inzichten over de betekenis van de eerste hoofdstukken van de Bijbel).

„Ware Jozef"

Na de pauze kreeg dr Huizinga het woord. Hij hield een theoretische inleiding als aanloop voor de volgende lezingen. Hij zei onder meer dat ten aanzien van de meeste tot dusverre onderzochte loci (plaatsen waar degenen — de dragers van de erfelijke eigenschappen — gelocaliseerd zijn) het er naar uitziet dat de mensen op goed geluk „at random") huwen. Cynisch merkt de spreker op dat deze bevinding wel heel erg afwijkt van de gangbare voorstelling van de „ware Jozef".

In opeenvolgende generaties blijft de verhouding tussen de aantallen genetisch verschillende mensen gelijk, tenzij er selectie, mutatie of non-random-mating optreden (zg. wet van Hardy en Weinberg). Omgekeerd wordt deze veronderstelling gebruikt om selectieve factoren, oorzaken van mutaties of afwijkende huwelijkspatronen op te sporen.

Nadat de spreker enkele vragen van de toehoorders had beantwoord, sloot de heer Sprockel omstreeks elf uur deze avond onder dankzegging aan de beide docenten.

Morgen

Morgen zal het studium-generale „Biologie en Samenleving" worden voortgezet met voordrachten door prof. dr P. Korringa en prof. dr A. Punt. Van de laatste hoogleraar publiceerden wij reeds een levensbeschrijving.

Professor Korringa geeft donderdagavond een beschrijving van estuariën, de ontmoetingsplaatsen van zout en zoet water. Deze behoren tot de rijkste visserijgronden. Door hun beperkte omvang en door de onmiddellijke nabijheid van het land is de invloed van de mens hier dikwijls zeer groot.

De spreker zal een aantal voorbeelden geven van de visserij-aspecten van Europese estuariën door hemzelf ter plaatse bestudeerd. Daaruit zal blijken dat door watervervuiling en door de bouw van afsluitdammen de visserij ten gronde kan gaan. Anderzijds zal worden aangetoond dat de natuur, aan zichzelf overgelaten, niet altijd tot de hoogst mogelijke visserij-opbrengst komt, en dat door positief ingrijpen van de mens de productie sterk kan worden opgevoerd.

De tweede spreker, prof. dr A. Punt zal het hebben over water- en luchtverontreiniging. Dat de mens bezig is het aanzien van onze aarde drastisch te wijzigen en helaas meestal in ongunstige zin, behoeft niet weer betoogd te worden. Aard en omvang van deze vervuiling van ons leefmilieu en enkele gevolgen van deze vervuiling zullen besproken worden.

Handelsmissie uit Saint Vincent

WILLEMSTAD — Vandaag wordt uit St. Vincent een handelsmissie op Curacao verwacht, bestaande uit minister van handel J. F. Mitchell, de heer R. E. Baynes, voorzitter van de kamer van koophandel, en de heer A. V. Sprott, „marketing agent". De delegatie zal zowel Aruba, Bonaire als Curacao bezoeken. Het reisschema van minister Mitchell en zijn gezelschap is: van 18 tot 22 september Curacao, van 22 tot 26 september Aruba en van 26 tot 28 september Bonaire.

Felicitaties voor H. Rojer

WILLEMSTAD. — De heer H. A. (Bebe) Rojer ontving vanmorgen verscheidene telegrammen en felicitaties na zijn verkiezing tot secretario de finanzas van de Federacion Latino Americano de Transporte, welke is aangesloten bij de CLASC. Onder anderen stuurden de heren H. Ermacalia (voorzitter van de CADMU) en V. E. Chittick (secretaris-generaal van de CFW en voorzitter van de UWGE) gelukwenstelegrammen.

OPTREDEN VAN HENRY STEPHENS AFGEBROKEN

WILLEMSTAD — Tijdens het optreden van de Venezolaanse zanger Henry Stephens in het Avila Beach hotel heeft het publiek zich zodanig misdragen dat het programma moest worden stop gezet. Achteraf bleek dat de deur naar de bar was geforceerd. Vijf kratten bier en enkele kratten limonade bleken te zijn verdwenen.

Truck tegen auto

WILLEMSTAD — Een truck van het eilandgebied reed gistermiddag op de Van Brakellaan achteruit en botste tegen een stilstaande personenauto. De schade bedroeg achthonderd gulden.

Bromfietser zwaar gewond

WILLEMSTAD — Gisteravond is een bromfietser ernstig gewond geraakt bij een verkeersongeval op de De Ruyterkade. In bewusteloze toestand werd hij in het ziekenhuis opgenomen. Met grote snelheid reed hij het trottoir op en botste hij tegen een muur. De man kwam met het hoofd tegen een muur terecht. Hij had een valhelm op. De bromfietser verkeerde onder invloed van alcohol. De schade bedroeg 125 gulden.

KETTINGBOTSING

WILLEMSTAD — Gistermiddag vond op de Berg Altena een kettingbotsing plaats, waarbij drie personenauto's betrokken waren. De schade bedroeg 850 gulden.

Cursussen bij bc Sta Maria

WILLEMSTAD — Binnenkort beginnen in het buurtcentrum Santa Maria de cursussen „fijne keuken" en „gewone burger-keuken". Zaterdagochtend kan men zich laten inschrijven tussen tien en twaalf uur.

Van drie tot zes uur op die dag kan men zich laten inschrijven voor de cursussen „taart versieren" en voor de type-cursus. Inschrijving is mogelijk bij het buurtcentrum en bij de St. Anthonitusschool.

Begraafplaats van Bottelier dit jaar in gebruik genomen

WILLEMSTAD — Dezer dagen werd tussen het begrafenisfonds van de V.G.K.S. en El Tributo een overeenkomst getekend, waarbij een groep V.G.K.S.-leden, zich verzekerde van de diensten van de begrafenisonderneming. Onder deze diensten valt ook het gebruik van grafkelders op de nieuwe begraafplaats van El Tributo in het Hofje van Bottelier. De nieuwe begraafplaats zal dit jaar nog in gebruik worden gesteld.

Sporttoernooi J.C.

IN MAART '69 GROTER FEEST

ORANJESTAD — Op sportieve wijze heeft Juventud Cristian de afgelopen dagen zijn twaalfjarig bestaan gevierd. Wegens een op het moment gevoerd zuinigheidsbeleid in verband met de afbouw van het clubhuis, heeft men de viering beperkt tot sportontmoetingen. Het koperen bestaansfeest echter, dat in maart van het volgend jaar herdacht wordt, zal van veel grotere omvang zijn.

De sportontmoetingen begonnen op vrijdag 13 september in de gymnastiekzaal van het De La Salle College met volleybal-wedstrijden. De dames van Juventud Cristian wonnen met 3-0 van het Antilliaanse Meisjesgilde, maar de heren moesten het onderspit delven tegen de Sport Vereniging Dakota.

De domino-wedstrijd, die voor zaterdag 14 september op het programma stond tussen Juventud Cristian en de Sport Vereniging Dakota vond geen doorgang, aangezien SVD niet verscheen. De tafeltenniswedstrijden, die dezelfde avond plaatsvonden in de Sint Franciscus-Club, werden beide gewonnen door het jarige Juventud Cristian. De dames versloegen Sporting met 8-5, terwijl de heren een kleine overwinning bevochten op Sport Boys. De uitslag was 8-7. De winnende teams bestonden uit: Marjory Bomberg, Annie Ras, Juanita de Cuba, bij de dames en uit Abraham de Wild, Miguel Tromp, Vero Maduro. Zondagmorgen versloegen de dames van Sporting Dakota met 2-1.

De volley-finale in de damesafdeling werd maandagavond tenslotte gewonnen door Sporting, dat Juventud Cristian met 2-0 versloeg. Ook in de herenafdeling moest Juventud Cristian het onderspit delven en wel tegen SVD, dat met 3-2 won.

Na afloop hield de presidente van Juventud Cristian, Anita de Cuba, een korte toespraak. Hier kondigde zij o.a. aan een grotere viering van het koperen bestaansfeest in maart van het volgend jaar. Na afloop kregen de deelnemers aan het sporttoernooi een verjaardagsdrankje en snacks aangeboden.

Nu de statuten van Juventud Cristian zijn goedgekeurd is de stichting, die speciaal voor de bouw van het clubhuis in het leven werd geroepen, ontbonden. De leden van deze stichting zullen blijven fungeren als een soort adviesraad. Alle inspanningen van Juventud Cristian zullen thans gericht worden om het clubhuis klaar te krijgen.

Baseball VS

NEW YORK — Gisteren werden de volgende resultaten geboekt in de American league:

Detroit Tigers — New York Yankees 2-1; Chicago White Sox — Oakland Athletics 2-1, 1-8; Washington Senators — Clevland Indians 4-2; Boston Red Sox — Baltimore Orioles 2-0.

National league: New York Mets — Chicago Cubs 3-2; Pittsburgh Pirates — Philadelphia Phillies 4-2; Houston Astros — Atlanta Braves 5-1; Los Angeles Dodgers — Cincinnati Reds 7-4; San Francisco Giants — St. Louis Cardinals 1-0.

Carl Gronemeijer wordt tachtig

WILLEMSTAD — Mr Carl F. Gronemeijer, sinds vele jaren woonachtig in de Verenigde Staten (119, Forest Hill Ave., Saranac Lake, New York) zal 28 september de eerbiedwaardige leeftijd van tachtig jaar zal bereiken.

De heer Gronemeijer is gedurende het tijdvak van 1932 tot 1944 op Curacao werkzaam geweest als gouvernementssecretaris. Ook buiten het terrein van zijn beroepswerkzaamheden heeft de heer Gronemeijer zich hier verdienstelijk gemaakt. Als kunstliefhebber is hij één der oprichters, en de eerste voorzitter geweest van de Curacaosche Kunstkring, en ook in zijn nieuwe woonplaats hebben vele kunstuitingen nog steeds zijn warme belangstelling. Gedurende zijn verblijf op Curacao heeft hij ook veel gedaan voor de Rotary.

Professie-feest pater Heynsbroek

WILLEMSTAD — Vandaag is het veertig jaar geleden, dat pater C. Heynsbroek zijn professie deed in de orde van de Dominicanen. In verband hiermee zal de jubilaris zondag in de kerk van Sta. Ana een plechtige H. Mis opdragen uit dankbaarheid.

ONAFGEHAALDE POST

WILLEMSTAD — Op het postkantoor zijn de volgende brieven niet opgehaald, welke bestemd waren voor:

Amada Antonio, L. Alberto, Delia Atof, J.F de Bell, John R. Bramble (2), Th. H. Bekhoudt (2), Susan Barzey, J. Beij, Emilia Coffie, Juliana Jenny Coco, E.D. Capadoze, T.H.J. Calf, Norris A. Charter (3), Mary Corion, C. Daltje, R.A. Dyar (), F. van Dal, J.C. Ezechiëls, Efren Esteban, T.W. Evans Esq, Dolorita Fernandez, George Fon Dyar (2), Conrad Farrel, Elogio B. Gomez (2), Dominicana Gomez, H.R. Griffith, Betty Hernandèz, Alberto Hill, Jose Francisco Hernandez, J.P. van Hemert, Harold Ignacio, Rosaline Jacob, Kora Jeffers, C.R. W. John, Olivia James, A. v.d. Kuyp, L. Kadan, J. Korver, A. Liebeek, Olive Laurence, Edwin Lowe (2), Johan Alexis Leito, H.L. van Muller (2), Guentin Martina, Irma Martina, Beatrix Martina, Guillermo Medina, Adrianus v.d. Meer, S. Medema, J. Mingels, G. Martina, Gerda Niemans. Sarah Neckles, Victor Pernis, Roy A. Persad, Silvia Royer, Magna Rosina, Selma Rodriguez, S. Reitsma, M.C. Sporken, Marlen Sophia, Guilpie Smits, S.A. Stuart, Anisita Schomenilf, Isline Stabeer, Oliver Teane, J.A. Tiel, S. Thompson, W. Verhoeven, A. Verhoeven, H.C. Vaassen-Saulis, I. Wilson, Maria Werleman, D.S. Williams, Swinda de Windt-Carolina, U.D. Zinhagel.

Drukwerken:

Sara Dolores Gibbs, Geeac N. Hallman, Bernadette Justin, Fritz Theophilus Roach, P. Soerel (2), Carlota van Thijs, A. Veldhoven, Mulder Vogem Latino Americana N.V., Clelia R. Voges.

Aangetekend:

W.A.M. Abdala 37625b, E. Ayubi 36818b, R. Braaf 36825b, W. Boyé 36820b, M.E. Coco 37629b, D.T. de la Court 37622b, Gabriel Vicira de Conceicao 36956b, Marcel M. Dometilia 48432, R. Doest 37275b, Violanda Ellis 37586b, Jose Fernandes de Faria 48473b, W.A. Gordinou de Gouberville 37573b, Baldwin Cougon 37614b, Maria Victoria D. de Hernandez 36683b, Basil Holder 47488, Floris Macario Hous 36484b, Yolanda Vivienne Irene Kappel 47742, Heer Leonora 36824b, D. Lasten 36822b, Hendrik Ramon van Langeveld 47739, G. Martina 47531, Ida G. Mesman Curiel 48174, Margaret Montesant 37063b, Virgilio R. Maduro 48420, B. Martina 37630b, Ciro Martina 47730, Celsio Simon Martinez 47746, Selma Maria Margaritha, 36851b, O. Niel Rene 37254b, R.S Nieuwkerk 36823b, Ir. E.S. Pieters Kwiers 46748, S.E. Pijpers-Westmaas 37277b, A. de Paulo 36838b, C. v.d. Plaat 48414, Maria Inés Rodriguez 37554b, Bob Royer 37514b, Peter Royer 37513b, Cornelis Royer 37512b, Henry [illegible] Rodriguez 36856b, Antonio Gomez dos Santos Faria 48332, H. Simon 37621b, C.W.O. Schotborgh 36904b, J. de C. Valentina 46233, D. van der Veen 37585b, A.V. Viceisza 48412, Heer Wijngaarde 37301b, R. Wijngaarde 37295b, G. de Windt 48406, Margaritha Wiels 47514, Leroy W. Yearwood Esq.

Drukwerken:

O.H. Brinkhout 39921, W.G. Comer 35563b, R. Concession 48437, L. de Freitas 47188, Jose G. Faria 47189, Maria Franklyn 35577b, R.E. Hollander 35980b, H. Mense 35655b.

Hulppostkantoor Otrabanda:
Aangetekend:

Jose de Conzalo Bernadina 47253, C.M. Boelijn 47921, Beatrix Borgschot 47918, Tito da Camara 48062, I.H. Cornecion 47923, Saul Crivosei 36460b, M.E. Demali 36461, J.A.J. Ellis 36492b, Francisco Martir Fanijten 36855b, Alejandro de Frias 47237, George Ilario 36401b, Samuel Francois Jonkhout 47247, Aime Albert Koffie 47920, M. Th. Kort 36830b, M. Lassen 47532, G.F. Margaritha 47916, Helen Martina 36701b, C.E. Minguel 47228, Alberto Franklin Gregorio

Premier zaterdag terug verwacht

WILLEMSTAD — Minister-president C. D. Kroon en de heer R. Pietersz, secretaris van de raad van ministers, worden zaterdag uit Nederland op de Nederlandse Antillen terugverwacht. De premier reisde op 29 augustus naar Nederland voor het voeren van dienstbesprekingen en voor de doop van prins Maurits. Hij wordt om 10.40 uur des morgens op de Dr. A. Plesmanluchthaven verwacht.

Prisco 47234, Gloria Randt 47540. Nia Torbes 47533, I. Teppema 48400.

Pakjes:

Rose Hermijn 47010.

Derde cao bij Elmar getekend

Bislip: samenwerking is enige oplossing

● *In het kantoor van Elmar nv te Oranjestad werd gistermiddag de derde cao ondertekend tussen de Electriciteit-maatschappij Aruba nv en de Union Electricistas Arubano (UEA). De foto toont het ogenblik dat directeur ir F. D. Looman het nieuwe contract bekrachtigt met zijn handtekening. Naast hem staat de Curacaose adviseur van de vakbond, de heer V. Chittick, terwijl naast de directeur, de UEA-voorzitter Marco Bislip aan tafel zit.*

Ir Looman prijst goede sfeer bij overleg

ORANJESTAD. — Een beroep op ongeveer 170 werknemers van Elmar n.v. om nog meer hun best te doen om zodoende de kostenverhogende factoren van de nieuwe cao op te vangen en een ander beroep en wel tot samenwerking tussen allen bij de economische ontwikkeling betrokkenen, kenmerkten gistermiddag de ondertekening van de derde cao tussen de Unión Electricistas Arubano (U.E.A.) en de Elektriciteit-maatschappij Aruba n.v. Adviseur V. Chittick, voorzitter van de Curaçaose vakbond UWGE, legde nog de nadruk op, dat in deze cao het sociale pakket veel aandacht had gekregen, zodat een goede basis was gelegd om daar in de toekomst op verder te bouwen.

De ondertekening had plaats in het Elmar-complex te Oranjestad. Namens de directie en staf waren aanwezig directeur ir F. D. Looman, personeelschef Kettemann, publicrelationsleider M. Daal en bedrijfsingenieur F. A. Swartjes. Namens de U.E.A., het bestuur bestaande uit voorzitter Marco Bislip, secretaris J. P. Quijada, penningmeester Marco Dirksz, vice-voorzitter M. Wouters, commissaris M. Zijlstra en adviseur Chittick. Rond half vijf toonden ook de Elmar-werknemers hun belangstelling.

Zelfbewustzijn

Als eerste voerde na de ondertekening ir Looman het woord. Hij prees de goede sfeer waarin het soms moeilijke overleg was gevoerd. Uitgaande van het bestuur, dat door u is gekozen, aldus de directeur, kunnen we niet anders zeggen, dan dat er een grote vooruitgang is geboekt aan zelfbewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel. Hij wees er op, dat de onderhandelaars zich hadden doen kennen als mannen, die wisten wat zij wilden. Hij noemde de dag van gisteren een grote dag voor Elmar.

Sprekend over de verbeteringen welke de nieuwe overeenkomst inhoudt, merkte ir Looman op, dat deze cao kostenverhogend werkt. Omdat het echter wel heel moeilijk zal zijn om deze kostenverhoging ongedaan te maken met een tariefsverhoging, deed hij een beroep op de werknemers om nog meer hun best te doen om zo de kostenverhoging op te vangen. Van de andere kant twijfelde hij er niet aan, of de werknemers zouden op dit verzoek postitief reageren.

Voor gehele gemeenschap

U.E.A.-voorzitter Bislip sprak in het Papiamento. Hij toonde zich verheugd over de geboekte resultaten. De onderhandelnigen waren niet zo eenvoudig geweest en men had er hard voor moeten werken. Naar zijn mening haden de leden alle reden om zich te verheugen over de vooruitgang in deze cao. Deze kon bereikt worden omdat er samenwerking bestond tussen de leden en het bestuur. Deze eenheid moge de nietgeorganiseerden een voorbeeld zijn, merkte hij op. De cao zelf noemde hij van belang voor de gehele gemeenschap.

„Nimmer zullen wij samenwerken", zo vervolgde hij, „met degenen, die trachten de sociale economische ontwikkeling van onze gemeenschap te verhinderen; wij zijn echter wel bereid in goede harmonie samen te werken met allen die verantwoordelijkheid voor onze economie en voor de sociale ontwikkeling dragen." Daarom is de U.E.A. voor samenwerking, omdat die de enige oplossing biedt voor de sociaal-economische toestand van de Antillen.

Dringend beroep

„Ik hoop, dat zowel de politieke partijen aan het bewind, de oppositie, handel, industrie en de vakbonden goed begrijpen dat op dit kritische moment samenwerking noodzakelijk is", zo liet hij waarschuwend weten. Hij dankte de directie voor de medewerking en ook voor de goede sfeer bij het overleg. Hij beloofde alle medewerking voor de toekomst.

Tenslotte richtte ook de adviseur Chittick zich tot de aanwezigen in het Papiamento. Hij wees er op, dat er werknemers gelukkig zullen zijn met deze cao en anderen niet zo erg content. Men moet echter goed begrijpen, dat geld niet het belangrijkste is, zo merkte hij op. Natuurlijk is een dergelijke gedachte van een jongere te begrijpen, die nu eenmaal geld wil zien, maar sociale voorzieningen zijn ook zeer belangrijk. Dit gaat men pas later in de gaten krijgen.

Sociale voorzieningen

In deze cao is aan de sociale voorzieningen de nodige aandacht besteed. De heer Chittick maakte duidelijk, dat het altijd het ideaal is geweest de voorzieningen in de elektriciteitsindustrie gelijk te trekken. Dit was nu ook bereikt. Deze cao heeft ook enkele voordelen boven die welke op Curaçao bij de OGEM geldt. Namens de Curaçaose bond bracht hij tenslotte de Arubaanse collega's de gelukwensen over.

De nieuwe cao heeft een looptijd van 2½ jaar. Hij heeft terugwerkende kracht tot 1 juli van dit jaar. Ten opzichte van de voorgaande cao omvat hij de volgende veranderingen en verbeteringen:

Loonsverhoging

De weekloners krijgen een loonsverhoging van zes procent van hun functieloon, waarvan de helft uitgekeerd wordt bij de wekelijkse loonuitbetaling en de andere drie procent jaarlijks als vakantietoelage; de maandloners krijgen een verhoging van vier procent van hun functieloon en wel als volgt: één procent jaarlijks als verhoging van de thans bestaande twee procent vakantietoelage en drie procent als verhoging van de duurtetoeslag bij de salarisuitbetaling;

er is een anciënniteitsclausule ingevoerd welke luidt: „Aan de werknemers, die het maximum van het voor hen geldende salaris of loonschaal hebben bereikt zal tekens na drie jaar een periodieke verhoging worden toegekend, totdat op deze wijze drie ertra periodieken zijn gegeven";

de jaarlijkse vakantie is nu als volgt geregeld: twaalf werkdagen voor de eerste twee dienstjaren; vijftien werkdagen voor de volgende tien dienstjaren en achttien werkdagen voor de daaropvolgende dienstjaren;

bij het uit dienst gaan met tenminste twintig dienstjaren of pensionering zal in het algemeen een cesantia worden uitgekeerd ten bedrage van één week functieloon per dienstjaar met een maximum van twintig weken, alles te rekenen vanaf 1 juli 1958;

Ziektegeld

de bestaande bovenwettelijke regeling voor ziektegeld en ongevallenregeling-uitkering wordt aangevuld; voor kostwinners gedurende de eerste 26 weken bij thuisverpleging (th.v.) honderd procent van het functieloon, bij ziekenhuisverpleging (z.v.) 85 procent; gedurende het daarop volgende half jaar steeds 85 procent; voor de niet-kostwinners: bij th.v. het eerste half jaar 85 procent evenals bij z.v. en gedurende het volgende half jaar in beide gevallen zeventig procent;

Vierhonderd en respectievelijk zeshonderd procent van het functieloon wordt gegarandeerd als een werknemer een extra keer naar het bedrijf moet komen al naar gelang het overwerk op een normale werkdag dan wel op een zon- of feestdag is;

bij overlijden als gevolg van een bedrijfsongeval zal een uitkering worden gedaan van maximaal zeshonderd gulden als bijdrage voor de begrafenisonkosten; bij overlijden als gevolg van andere oorzaken is dit maximum 350 gulden;

verder is vastgelegd, dat ongevallen welke een werknemer op de weg tussen huis en bedrijf overkomen, aangemerkt zullen worden als bedrijfsongeval; de interpretatie hiervan zal dezelfde zijn als in de Nederlandse wet gegeven wordt aan de desbetreffende bepaling van de Ongevallenwet 1921;

overwerk op met de zondag gelijkgestelde feestdagen, welke niet op een verplichte rustdag vallen, worden gehonoreerd met 150 procent extra betaling;

tenslotte zijn een kassiers- en rijwieltoelage in de cao vastgelegd.

Drie dames beledigd

SAN NICOLAS. — Een dame kwam bij de politie aangifte doen van belediging, waaraan een andere dame zich zou hebben schuldig gemaakt. Laatstgenoemde dame echter deed op haar beurt weer aangifte tegen twee andere dames, ook al wegens belediging.

Tenslotte kwam een huismoeder zich beklagen over haar man. Die zou haar hebben beledigd.

Betonbrug aanbesteed

BOHAMA LAAGSTE INSCHRIJVER

ORANJESTAD. — In het kantoor van de Arubaanse DOW heeft gistermorgen de openbare aanbesteding plaats gehad voor de bouw van een betonbrug in de Vondellaan. Er waren vijf deelnemers aan deze aanbesteding.

Aanwezig waren het hoofd van DOW, N. Schuiting, de administrateur T. B. Boering en technisch ambtenaar L. G. Mooren. De uitslag van de aanbesteding luidt: Bohama Aruba nv 94.180 gulden; Arston Corporation nv 105.090; Petrona & Croes Aruba nv 111.900; Marcial Tromp 115.000 en Bouwmaatschappij Aruba nv 119.800. De gunning is aangehouden.

JULIO MADURO VERKOZEN VERKLAARD

ORANJESTAD — Het hoofdstembureau heeft de heer Julio Maduro verkozen verklaard als lid van de eilandsraad van Aruba, waarin hij de heer F.L. (Wijkie) Maduro zal opvolgen. Zoals bekend, heeft de heer T. Leest ervoor bedankt de heer Wijkie Maduro op te volgen.

Dit overeenkomstig de overeenkomst tussen de drie samenwerkende partijen, UNA, PIA en PRO, waarbij bepaald werd, dat als een der raadsleden van deze partijen zijn zetel zou opgeven de andere kandidaten op de lijst zouden samenwerken om een partijgenoot van het vertrekkende raadslid de kans te geven deze op te volgen. De heer Julio Maduro is evenals de heer F. Maduro lid van de PRO.

Agenda ARUBA

KANTOOR AMIGOE DI ARUBA NASSAUSTRAAT 110, TEL. 1233 Na KANTOORUREN TEL.: 1639

Wit Gele Kruis: Oranjestad — Z. Ewalda, — **Dakota en Playa** — Zr Francina, **Noord en Playa** — Zr. Felicitas, — **Santa Cruz en Paradera** — Zr. Ludovic, — **Brazil en Savaneta** — Zr. Justina, — **San Nicolaas** — Zr. Perpetua, **San Pedro Hospitaal** tel: 2200.

Oranjestad: 8.30 The trap — 18 jaar.
Rialto: 8.00 Prehistoric woman — 18 jaar.
San Nicolaas **Principal:** 8.00 Wait until dark — 14 jaar.

Diversen:
Uitzending:
Radio Kelkboom: 1.435 kilo perioden 209 meter.
Voz di Aruba: 1.325 kilo perioden 226.4 meter.
Radio Victoria: 920 kilo perioden 326.1 meter.
Radio Antilliana: 1.270 kilo perioden 236.2 meter.
Vergadering: 20.00 Lions — Trocadero.
Filmvoorst.: 19.00 Bungala — Suriclub, San Nicolas.

Sport:
[illegible]ball: Plymouth vs Red Stars — dames — Wilhelmina-stadion. Pepsi Cola vs UPA — heren — Wilhelmina-stadion.
Uitzending: 20.30 Herh. voetbalwedstr. — Ajax vs Neurenberg — Curom.

Aruba Sheraton hotel:
Arawak Coffee-house:
07.00 — 03.00 Open.
Rembrandtroom:
21.30 Optreden zanger Alberto Rochi.
Club Diablo:
18.00 — 04.00 Oruba Sextet.
Sheraton discotheek:
Aruba Caribbean hotel:
Coffee-shop:
07.00 — 21.00/24.00 — 03.00 Open.
Klompenclub:
21.30 Optreden zangeres Heidi Marie. Dansen op muziek van George Fasola and his orchestra.
Bali-Bar:
Toño Criales y sus solistos.
Restaurant Bali:
10.00 — 24.00 Open.
De Olde Molen:
11.00 — 14.00/17.30 — 23.30 Open.
Coral Strand hotel:
Talk of the town rest.:
Open voor dineren. Muz.: flamenco guitar, Carmelo Heyer.
Talk of the town cocktail lounge.
18.00 Open.
Moonlight grill.:
19.00 Open. Van 17.00 — 02.00 gitaarmuziek door Tale Wever en The general.
Cactus Inn hotel:
Salon de Madrid:
11.00 — 14.00/19.00 — 23.00 international food.
Cadushi cave cocktail lounge:
10.00— 03.00 Open.
Cadushi cave nightclub:
20.30 — 01.00 Optreden combo Los Fantasticos.
TeleAruba: — 16.45 Love of life; 17.15 Secret Storm; 17.45 Cartoons; 18.00 Media hora/this is life; 18.30 Film: Cult. + Opv.; 18.40 Pap. nieuws; 19.00 Publ. service; 19.15 Gov't inform; 19.30 Sportnieuws; 19.45 Cocktail musical; 20.45 Eng. nieuws; 21.00 Dean Martin show; 22.00 Ned. nieuws; 22.05 Second hundred years; 22.35 He and She.

Aangifte wegens belediging door man

BRAZIL. — Als gevolg van een flinke vechtpartij deden drie dames aangifte van mishandeling tegen een man. Daarnaast nog diende één van de dames eenzelfde aanklacht in tegen haar broer en zuster. De zaak wordt onderzocht.

AUTO „GELEEND"

ORANJESTAD. — Een geval van pretrijden werd maandag de verkeerspolitie gemeld. Om kwart over zeven maandagmorgen ging men er met betrokken auto vandoor. Vijf uur later werd hij te Tanki Leendert teruggevonden.

VAKBONDSLEIDER QUIJADA NAAR NEDERLAND

ORANJESTAD — Vandaag zou van Aruba naar Nederland vertrekken de heer J.P. Quijada, secretaris van de Union Elektricistas Arubano (UFA). In Nederland gaat hij een cursus bijwonen van vakbondsleiders, georganiseerd door het Nederlands verbond van vakverenigingen (NVV).

Na de ondertekening van de cao tussen Elmar nv en UEA deelde Elmar-directeur ir F.D. Looman mee, dat hij een dergelijke uitzending een prijzenswaardig initiatief vindt. Het bedrijf als zodanig wilde daar gaarne aan bijdragen. Hij zegde toe, dat de Elmar de reiskosten op zich zal nemen.

Een goede reis werd de heer Quijada toegewenst door zijn voorzitter, Marco Bislip, terwijl de adviseur V. Chittick de hoop uitspraak, dat de UEA bij de onderhandelingen in 1970 niet meer de hulp van een adviseur van Curacao nodig zou hebben.

Arubaanse golfspelers naar D.R.

ORANJESTAD — Maandag vertrokken de Arubaanse golfspelers Juan Briezen en Ronny Brown naar de Dominicaanse Republiek om aldaar deel te nemen aan het tweede internationale Dominicaanse golftoernooi. Dit is de tweede maal, dat Aruba aan dit toernooi deelneemt. Van de twee deed Ronny Brown .(samen met Kwidama) het vorig jaar reeds mee.

Aan dit toernooi wordt door ongeveer veertien landen deelgenomen met teams bestaande uit twee man elk. Voor Aruba zijn het dit deze keer Juan Briezen en Ronny Brown. De teams zijn afkomstig uit het Caribisch gebied, Zuid- en Midden-Amerika. Het vorig jaar werd dit

Ander sportterrein

Aruba eindigde toen op een van de laatste plaatsen, mede als gevolg van het feit dat hier op zand gespeeld wordt, terwijl dit in de Dominicaanse Republiek gebeurt op gras. Doordat een van de leden van het Arubaanse team, n.l. Ronny Brown, hierin het vorig jaar enige ervaring opdeed, bestaat de kans dat Aruba nu iets betere resultaten zal boeken. Het toernooi duurt van 21 tot en met 24 september en zal gaan over 72 holes.

Het Arubaanse team vertegenwoordigt de Aruba Golf Club, dat het komende weekeinde begint met het jaarlijkse Smith Valve Tournament. Dit is een lokale competitie, die elk jaar gehouden wordt onder de leden van de Aruba Golf Club en ongeveer vier tot vijf weken duurt. Zaterdag om half negen 's morgens wordt het startsein gegeven voor dit toernooi bij de Aruba Golf Club in San Nicolas.

PG vraagt drie maanden hechtenis

Ondanks intrekking rijbewijs toch gereden

ORANJESTAD — De als procureur generaal optredende officier van justitie mr J. R. Nahr heeft gistermorgen tegen beklaagde J. P. bevestiging van het vonnis van de eerste rechter geëist: drie maanden hechtenis en intrekking van het rijbewijs voor twee jar. Aan beklaagde was ten laste gelegd, dat hij onder invloed van sterke drank een auto had bestuurd en dit ondanks het feit, dat hem bij een eerder rechterlijk vonnis de rijbevoegdheid was ontzegd. Beklaagde verzocht het Hof van Justitie „een laatste kans".

Deze laatste kans, zo bleek ter zitting, was hem al bij verschillende andere gelegenheden geboden. „U hebt zo'n uitgebreide strafkaart", verklaarde de president op een gegeven ogenblik, „dat we er gewoon niet uit kunen komen". Ook de ambtenaresvan de reclassering kon zich niet er verenigen met de mogelijkheid van een laatste kans, omdat beklaage eenvoudigweg niet de moeite neemt om zijn leven als drinker te vereteren. Zelfs als zijn vrienden van de AA hem komen halen om mee te gaan, gaat hij daar niet op in, alus de reclassering. Ook de behandende geneesheer, aldus de reclasseng, ziet er geen heil in als beklaage zich niet wil aansluiten bij de AA.

Wel optimistisch

Beklaagd zelf zag de zaak toch nog wel opmistisch in. Hij wees **er op, dat hij de laatste tijd veel** minder drinkt **dan vroeger het geval** was. Wat de AA betreft, verklaarde hij de bijeenkomsten daarvan hebben niet direct buiten de deur plaatshetgeen de ambtenares van de reclassering hoofdschuddend bestreed.

Uit het verhoor werd nog duidelijk, dat beklaagde op die 25ste juli 1967 met een pas gekochte auto was gaan kuieren. Tussen de bedrijven door was hij nog in oktober voor een soortgelijk feit veroordeeld. Weinig hoopgevend, vond de procureur-generaal.

Leven zonder drank

P. zelf gaf desgevraagd ten antwoord, dat hij wel eens tegen de reclassering had gezegd, dat leven zonder drinken geen nut had. Bij nader toezien echter, was hij toch tot een andere conclusie gekomen, vertelde hij. Die conclusie ging echter toch niet zo ver, dat hij daadwerkelijk de voor een radicale verandering van zijn leven vereiste stappen had genomen. „Geef mij nog een laatste kans", was het enige, dat hij kon zeggen, wanneer hem het vuur te na aan zijn schenen werd gelegd.

In een helder requisitoir spoorde mr Nahr enige schoonheidsfouten op in het eerste vonnis, maar wat de zaak zelf betreft, kon hij zich geheel met de opgelegde straf verenigen. Beklaagde had genoeg kansen gehad. Hij moest nu maar voor enige tijd de circulatie genomen worden.

Na een laatste verzoek om een laatste kans „en geen gevangenisstraf" van beklaagde, deelde de president mee, dat het hof zich over het verzoek zal beraden. Het zal uitspraak doen op Curacao en wel over twee weken.

Aanhouding wegens bezit van marihuana

ORANJESTAD. — Een twintigjarige man G. is door de politie aangehouden omdat hij de opium-landsverordening had overtreden. Hij bleek marihuana in zijn bezit te hebben.

Dronken man bestolen

SAN NICOLAS. — Een man kwam de politie meedelen, dat hij 150 gulden uit zijn portemonnee kwijt was. Dat geld zou gestolen zijn toen hij dronken was.

Cambes Handelsonderneming maakte enige winst in 1967

WILLEMSTAD. — Cambes Handelsonderneming n.v. is voor het eerst in haar bestaan over 1967 een zeer bescheiden winstbelasting verschuldigd. Er zijn dus geen fiscaal compenseerbare verliezen meer en de verwachting is dat het resultaat over 1968 niet minder zal zijn dan dat over het voorafgaande jaar. Dit heeft de minister van economische en sociale zaken meegedeeld in een schrijven aan de staten. Over Cambes Textiles n.v. zegt hij onder meer dan de netto winst 64.000 gulden bedroeg tegenover 30.400 gulden over 1966. De omvang der liquide middelen is echter zodanig dat nog geen dividenduitkering kon geschieden.

Dividenduitkering over 1968 niet onmogelijk

Indien over 1968 een zelfde resultaat kan worden behaald zal over dit jaar wel een eerste bescheiden dividenduitkering mogelijk zijn.

De raad van commissarissen en de directie van Cambes hebben indertijd besloten een particulier accountantskantoor op te dragen binnen een zo kort mogelijke termijn en op een zo verantwoord mogelijk kostenniveau te komen tot een goedkeurende accountantsverklaring. Zoals uit een brief van het accountantskantoor aan het hoofd van economische zaken blijkt, behoort dit voor Cambes Textiles n.v. over het jaar 1968 reeds tot de mogelijkheden.

De geconsolideerde omzet over 1967 was 984.460 gulden. Vergeleken met 1966, toen de geconsolideerde omzet 897.642 gulden bedroeg, betekent dit een stijging van 9,6 procent.

Capaciteit

De fabriek heeft in 1967 op volle capaciteit gewerkt. Alhoewel het bedrijf doende is uit eigen middelen een noodzakelijke vernieuwing van het machine park te financieren, mag hieruit volgens de minister niet een zodanige uitbreiding van de capaciteit worden verwacht dat over 1968 een gelijke relatieve stijging van de omzet zal plaatsvinden.

De grootste belemmering daartoe is de in de praktijk gebleken moeilijkheid om voldoende geschikt personeel aan te nemen. Naar aanleiding hiervan heeft het bedrijf contact opgenomen met het bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire om te komen tot een aantal cursussen, waarin meisjes een vooropleiding, gericht op tewerkstelling in de fabriek, zullen ontvangen.

Voorts vraagt de bewindsman er aandacht voor dat Cambes Textiles n.v. met de minister van financiën een regeling heeft getroffen voor een vervroegde aflossing van de nog resterende 70.000 gulden, waarvan de eerste aflossingstermijn volgens de oorspronkelijke voorwaarden zou vervallen op 30 juni 1968.

Hoewel uit financieringsoogpunt
Hoewel uit financieringsoogpunt een gedeeltelijke financiering van de bedrijfsmiddelen met vreemd kapitaal gezond is te noemen, kwam het de raad van commissarissen en de directie minder juist voor hiervoor een beroep op de overheidsmiddelen te blijven doen.

In de loop van 1967 werd een cao gesloten met de Algemene Federatie van Bonairiaanse Werknemers waarbij werd vastgelegd dat tot 1 juli 1969 een loonstijging van ongeveer 27,5 procent zal plaatsvinden. Naarmate de liquiditeit verbetert, is de vennootschap ernstig van plan het loonpeil geleidelijk aan op te voeren tot een verantwoord niveau. Niettemin dient er zorg voor te worden gedragen dat de concurrentie met het geïmporteerde produkt doorstaan kan worden, schrijft de minister.

Op verzoek van de vennootschap zullen binnenkort cao-onderhandelingen worden geopend met het doel de loonaanpassing aan een meer verantwoord niveau te doen versnellen.

Heineken verslaat Marlboro

ORANJESTAD — Een verwoed strijdend Heineken heeft dinsdagavond in het Wilhelminastadion zijn laatste kans om dit jaar aan de Antilliaanse competitie te kunnen meedoen, gegrepen en Marlboro, dat op de tweede plaats stond met 6-2 verslagen. Bijzonder gunstig was de overwinning van Heineken voor koploper Fasco, dat praktisch de kampioenstitel in handen heeft. Zij staan nu één zege af van de titel. Door zijn overwinning is Heineken op de tweede plaats gelijk komen te staan met Marlboro. Fasco heeft thans 11 overwinningen en twee nederlagen, terwijl zowel Heineken als Marlboro 9 overwinningen en vier nederlagen hebben. Alle drie ploegen hebben twee ontmoetingen voor de boeg, waarbij Heineken op papier gemakkelijker tegenstanders heeft dan de andere twee.

Drie werpers, Angel Werleman, Sam Jacobs en Simeon Bryan, die weer in de ploeg gehaald is, combineerden hun inspanningen om het lange tijd ongeslagen Marlboro met een 6-2 nederlaag naar huis te sturen. Aan slag was Heineken sterker met 11 hits, tegen Marlboro 9, evenals in de defensie, waar de bierploeg slechts één fout maakte en Marlboro vijf.

Verliezende pitcher was Yonko Alberts, terwijl nog nagegaan moet worden wie bij Heineken reglementair de winnaar was. Naar alle waarschijnlijkheid zal dit Simeon Bryan zijn.

In de laatste inning sloeg Rafael een homerun voor Heineken over het hek van het rechterveld.

Opvallend was het aantal spelers, dat Marlboro na de slagbeurten op de honken liet, waaruit blijkt dat de aanval van Marlboro niet erg opportuun was.

Plechtige bijeenkomst van Rozekruisers

ORANJESTAD. — De Arubaanse afdeling van de Rozenkruisers, Amoro, zal zaterdagavond te Savaneta bijeenkomen om acht uur 's avonds om de bouw van de Grote pyramide te Gizeh in Egypte te herdenken. Elk jaar gebeurt dit op de dag- en nachtevening van de herfsttijd.

In een communiqué van de Arubaanse Rozekruisers wordt gezegd, dat volgens de traditie bij de Rozekruisers de bouw aan bovengenoemde pyramide in het jaar 3000 vóór Christus begon op deze dag. In tegenstelling tot andere pyramiden werd deze van Cheops niet gebouwd voor een praalzuchtige farao, maar als een tempel van onderricht. Voor de constructie van de Grote pyramide waren alle toenmaals bekende wetenschappen nodig. De bouw vereiste de beheersing van de wiskunde, natuurkunde, en een gedegen kennis van de grondbeginselen van de astronomie.

De Rozekruisers, aldus het communiqué, zien als hun oorsprong het jaar 1350 voor Christus onder de Egyptische farao Amenhotep IV. Zij herdenken dit beginpunt met de ritualistische constructie van een miniatuur-pyramide. Het leggen van iedere steen symboliseert voor de Rozekruisers hetgeen door de Orde gedurende elk jaar van zijn bestaan op cultureel gebied is gedaan. Bij de herdenking van zaterdagavond zijn belangstellenden welkom.

DIEREN-SHOW OP 6 OKTOBER

ORANJESTAD. — Ter gelegenheid van Dierendag organiseert het Korps vrijwillige hulpverlening (KVH) op zondag 6 oktober een wedstrijd voor dieren. Plaats van samenkomst is het RCA-terrein te Solito.

Men kan aan de wedstrijd deel nemen met zoveel dieren als men wil. Om tien uur begint de bijeenkomst welke zal duren tot twee uur 's middags. Deelname is geheel gratis. Er zijn afzonderlijke prijzen voor vogels en viervoeters. De meest aantrekkelijke in zijn soort krijgt een prijs. Verder is er ook nog een deurprijs.

● *Dit zijn The Merrymen, Robin, Robert, Steve, Chris en Laatstgenoemde is de zanger. levert voorts het grootste in de eigen composities van Merrymen, die hun platen eigen firma op de markt bren*

MUZIEK UIT BARBADOS

The Merrymen naar Curacao

WILLEMSTAD — Dezer dagen bezocht de manager van The Merrymen, Ralph L. Johnson, Curacao waar hij besprekingen voerde met onderneer de manager van het Curacao Hilton hotel over een optreden op het zonne-terras van genoemd hotel. Het is de bedoeling dat The Merrymen, een vocale groep uit Barbados, in januari van het volgend jaar op Curacao een grootse show brengen. Ook met het management van het Aruba Sheraton hotel heeft de heer Johnson overleg gepleegd. Het was manager Carl Kent van het Aruba Sheraton die de heer Johnson op het idee bracht om te trachten enkele shows in de Antillen te brengen. De heer Kent was namelijk bijzonder enthousiast geworden toen hij de groep hoorde en zag tijdens een optreden in het Little Bay hotel op Sint Maarten.

Eerst toernee naar Europa

The Merrymen zijn momenteel de populairste groep in het Caribisch gebied. Ook buiten de Caribbean genieten zij een grote populariteit, zoals in de Verenigde Staten, Canada en in Europa. De populariteit in Canada hebben zij te danken aan het feit dat veel Canadezen Barbados bezoeken tijdens hun vakantie.

● *Naar Europa*

Op 16 oktober gaan The Merrymen een toernee maken door Europa. Ondermeer wordt opgetreden in Engeland, Nederland, Parijs en België. Het wordt de derde trip naar Engeland en de eerste reis naar het continent. De Europese toernee duurt tot 6 november. Daarna vertrekken The Merrymen vermoedelijk naar Jamaica, Montreal, New York en Toronto. Er wordt momenteel onderhandeld over een optreden in de Ed Sullivan show. Dit zou dan op 1 december moeten gebeuren. Bij de onderhandelingen werkt de vocale groep nauw samen met de regering van Barbados omdat op 1 december Barbados de tweede verjaardag van de onafhankelijkheid viert.

In januari hopen zij dan naar Curacao en Aruba te komen. The Merrymen geven op een avond twee of drie shows. Daartussen speelt de groep dansmuziek, zodat het publiek bij het „gebeuren" betrokken wordt. "A show to sing and swing", vertelde de heer Johnson de Amigoe.

● *Eigen geluid*

Belangrijk is dat de groep een eigen geluidsinstallatie meeneemt. The Merrymen reizen met een vracht van ruim driehonderd kilogram. „Het is wel duur, maar dan zijn we tenminste zeker van een goede kwaliteit", aldus de heer Johnson.

The Merrymen brengen muziek waarmee iedereen het „eens" kan zijn. Zowel de tieners, de twenners en de ouderen waarderen de gestileerde calypso's, rock-calypso's en soft-beat-nummers van The Merrymen. Toch brengen zij niet — wat men in vakkringen noemt — underwear". Het is muziek w men zich "happy" voelt. The M men noemen dit "Merrymania".

The Merrymen hebben vers dene tophits gemaakt in het C bisch gebied. Zeer bekend zijn versies van "The big bamboo" "Archie". Hun nieuwste hit is bang Lulu'. Zeer binnenkort schijnt een nieuwe elpee "Sing swing with The Merrymen". hebben een tape gehoord van "Take your hand away", een calypso, welke zeker een hoge p zal innemen op de top-pop-lijst

Benvenuti wint op punten

TORONTO — Nino Benv de Italiaanse wereldkampioen middengewicht, heeft dinsdag in Toronto in een gevecht over ronden op punten gewonnen v Amerikaan Art Hernandez.

Vrijspraak van bedreiging broer

ORANJESTAD — Het Hof Justitie heeft gistermorgen bekl de G.P. vrijgesproken van het laste gelegde. Dat was bedr met mishandeling. Het gerecht eerste aanleg had beklaagde ver deeld tot een boete van 25 g of vijf dagen.

Beklaagde zou zijn broer S.P. dreigd hebben te Casibari, nadat onenigheid met elkaar hadden had. Drie weken geleden hield hof zitting ter plaatse, waarbij minderjarige neef van beklaagde slachtoffer werd gehoord. De cureur-generaal had toen over hart gestreken en een boete vijftien gulden of drie dagen vraagd. Raadsman mr H. S. had tot vrijspraak geconcludeer

BARBIES-DUO IN SHERATON

ORANJESTAD. — In Sheraton treden deze week The Barbies op. Dit vocalisten duo werd te San José in Californië geboren. Zij maakten deel uit van het schoolkoor. In die tijd ontdekten zij hun stemmen. Gedurende een jaar stelden zij zich onder leiding van Judy Davis, die hen leerde de stemmen te harmonieren. Later namen zij les bij de choreograaf Al Gilbert, die hen het een en ander bijbracht op het gebied van dansen.

Ondermeer maakten zij een trip van negen weken naar het Verre Oosten in 1967. Verder trad het duo op in het Cabana hotel, in Sheraton-Villa en in andere hotels in de omgeving van San Francisco. Zij reisden de gehele Verenigde Staten en Canada af, waarbij zij optraden in onder meer Copa Cabana en Statler-Hilton. Het Barbies-duo bestaat uit Barbara Joseph en Barbara Dahl, beiden 22 jaar.

Het kwaad loont zijn meester, morgen in Centro Pro Arte

WILLEMSTAD. — Morgen zal de culturele afdeling van de vereniging N.A.K.S. uit Suriname in het Centro Pro Arte een opvoering geven van het toneelstuk Het kwaad loont zijn meester van de hand van de Surinaamse toneelschrijver Eugene Drenthe. Het is wat men zou kunnen noemen gestyleerd eigentijds volkstoneel, opgevoerd in het Nederlands.

De Nederlandse regisseur en poppenspeler Henk Zoutendijk die nu al gedurende enige jaren zijn krachten wijdt aan het Surinaamse culturele leven, tekent bij dit stuk aan: „In het verleden bedoelde men met volkstoneel een soort eenvoudig toneelspel waar de zwart/wit verhouding scherp omlijnd naar voren sprong, omdat men meende dat het publiek het anders niet zou kunnen begrijpen.

De geschiedenis leerde ons echter dat wij wel degelijk zeer grote waarde moeten hechten aan deze vorm van toneel die meer nog dan het grote beroepstoneel wortelt in een onstuitbare liefde voor het theater en een uit die liefde voortvloeiend enthousiasme dat steeds weer werd gehonoreerd met volle zalen met mensen die lachten, die plezier hadden, maar wier geweten toch heel vaak werd wakker geschud.

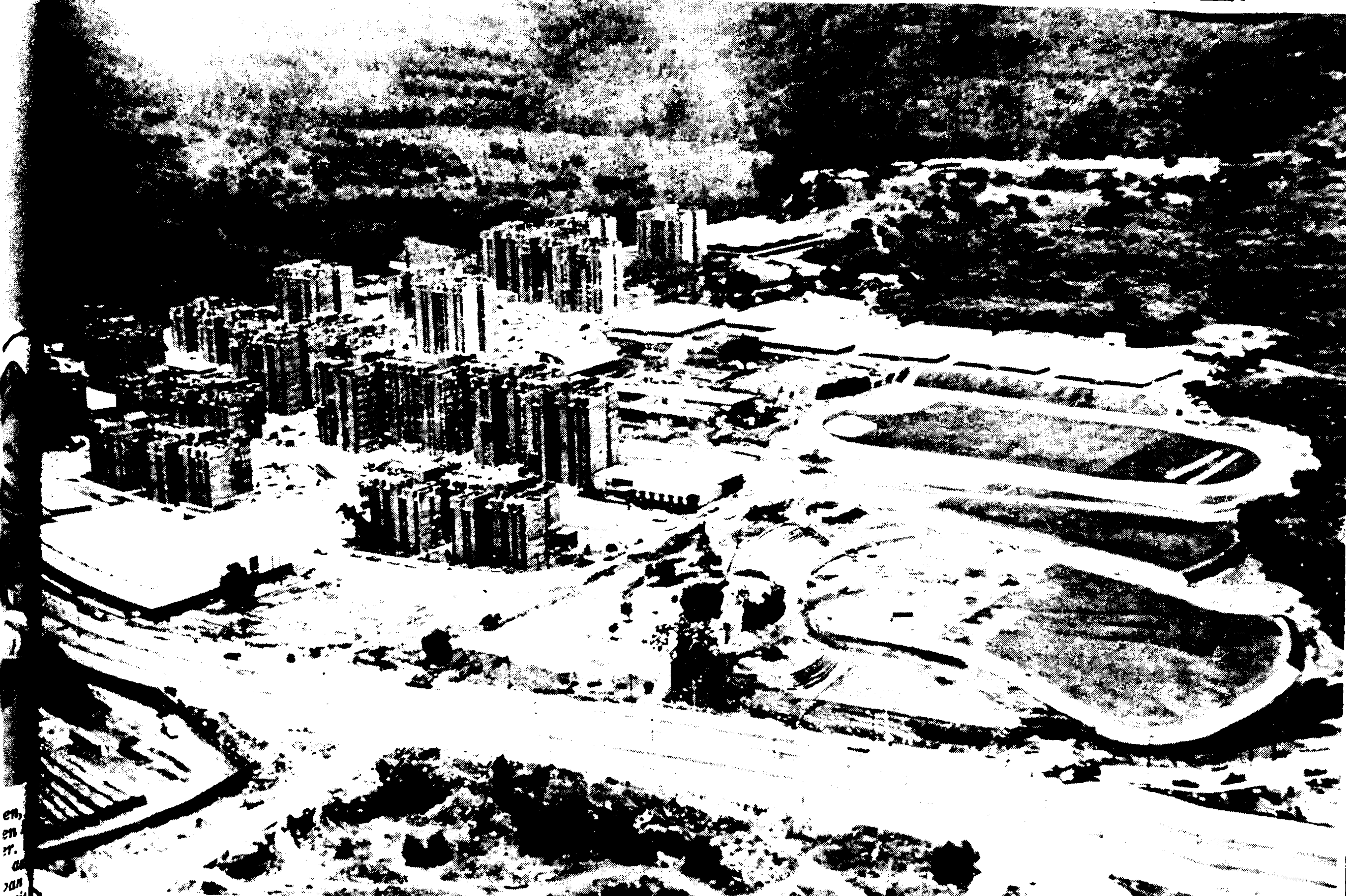
Het toneel is een spiegel die ons wordt voorgehouden en waarin we onszelf kunnen zien, eerlijk en zonder valse schijn.

De schrijver neemt geen blad voor de mond; maar een geneesheer die zijn ogen sluit voor de wond zal niet kunnen genezen."

Tot zover de regisseur van dit stuk, Henk Zoutendijk.

Eugene Drenthe maakte met dit stuk het eerste tiental echt Surinaamse stukken die op zijn naam staan vol. De spelers en speelsters mevr. E. Valdink-Purperhart, mej. W. Plet, mej. N. Baarn, de heer J. Muller, de heer W. Baarn, mej. E. Hongerbron, de heer H. Breveld, mevr. I. Botse-Clark, de heer J. Slijngaard, de heer O. Franker en mej. M. Verwey, wisten tot 35 maal toe voor eigen publiek volle zalen te trekken. Men kan hier dus wel van een record spreken. Voor het publiek op Curaçao is het jammer dat het niet mogelijk bleek meer dan één opvoering te geven.

Regisseur Henk Zoutendijk wist de opvoering tot een goed peil te leiden, terwijl assistent-regisseur John Muller vooral de Surinaamse puntjes op de 1 wist te zetten. Het décor is van André Burrett, terwijl de technische leiding in handen is van Sieferinus Wekker.

Samenwerking tussen Mexico, Japan, Amerika en Europa

Hele wereld kan op tv Ol. Spelen zien

MEXICO. — Behalve Mexico's [in]ternationale vlieghaven wordt [vo]or de Olympiade ook de vijftig [k]m ten noorden van de stad gelegen [m]ilitaire luchthaven Santa Lucia [o]pend voor internationaal civiel [ve]rkeer. Weliswaar is de 75 m. brede [e]n 3500 m. lange vliegbaan berekend [vo]or DC-6 en kleinere vliegtuigen [m]en rekent op een vloed van pri[vé]-vliegtuigen uit de VS) maar be[me]rkt kunnen DC-7's worden ver[we]rkt. Reizigers zullen dezelfde fa[cil]iteiten genieten als in de inter[na]tionale vlieghaven en een snel[bus]dienst naar de stad zal eenieder [du]re taxi's besparen.

Natuurlijk zijn hotelreservaties [v]oor october totaal uitverkocht en [de] logies-controle van het organi[sa]tie comité heeft al sinds 1 juni [g]een bestelling meer aangenomen, [b]ehalve voor logies in particuliere [w]oningen. Deze en de hotels hebben [zi]ch verplicht om tot na de olym[pi]ade zich aan overeengekomen [ta]rieven te houden. Talloze parti[c]ulieren verhuren echter hun flat [of] kamers buiten de logies-controle [o]m en die staat het vrij te vragen [w]at de gek ervoor geeft. En gezien [h]ier normalerwijze de huren al op [h]et hoge Amerikaanse niveau lig[g]en, zullen de prijzen die tijdens de [o]lympiade worden gevraagd zeker [o]lympische" hoogte te bereiken...

Comfortabel

Konden we maar allemaal in het [s]uperbe olympische dorp worden [o]ndergebracht. Want daar kan een [m]ens het niet comfortabeler heb[b]en. In het z.g. Cuicuilco-deel (ge[n]oemd naar de vlak daarbij gelegen [p]yramide) worden atleten en onge[v]eer vijfhonderd perslieden onder[g]ebracht en in het deel aan de Via [d]e Coapa komen deelnemers aan de [c]ulturele olympiade, alsook sport[d]elegatieleden en overige perskolo[n]ie.

Het olympisch dorp heeft een to[t]aal van 29 gebouwen (zestien van [z]es en tien van tien verdiepingen) [m]et vier flats op elke verdieping, [w]aar twaalf personen per flat kun[n]en worden ondergebracht.

Met drie slaapkamers berekend [o]p drie personen voor iedere flat en [m]et twee badkamers, eetkamer, keu[k]en, hal en nog een dienstbodenver[t]rek met eigen bad zodat dit in een [v]ierde slaapkamer kan worden ver[a]nderd, is er dus ruim plaats. Aan de [z]uidoost kant van het dorp vindt [m]en de eetzalen, de internationale [c]lub, sportruimten, gelegenheid tot [z]onnebaden en vlak daarbij sport[t]erreinen en banen.

Overigens zijn de eetzalen er maar provisorisch neergezet, want ze zul[l]en direct na de olympiade worden gedemonteerd en naar de vliegha[ve]n getransporteerd waar ze dan als douane-ruimten worden gebruikt. Dit, omdat toen men ging graven om fundamenten voor die eetzalen te leggen, men weer op pyramiden stootte en belangrijke archeologi[s]che vondsten deed. In november gaan de archeologen dus op deze plaats weer direct aan het werk.

Flats verkopen

Men is intussen al bezig de flats van het olympisch dorp te verkopen, die tussen dertien en twintigduizend dollar kosten, met 10% aanbetaling, zodat men in vijftien jaar kan afbetalen. De kopers wordt verzekerd dat hun eigendom zal worden opgeknapt na de olympiade.

In de tweede helft van augustus wordt het 'zakenbuurtje' ingericht, met kleding en sportwinkels, reisbureau, kappers, bank, fotozaak, zilver- en souvenirzaken. De officiële opening geschiedt een maand voor de olympiade op 12 september.

Het perscentrum van het olympische dorp staat via teletype en transmissie- en ontvangstsystemen in directe verbinding met alle sportcentra. Men beschikt er natuurlijk over tolk-kantoren, donkere kamers, electronisch computers, speciale interview-vertrekken, perskantoor van het organisatie-comité, etc. Aangezien er een perskorps van tweeduizend man wordt verwacht, is ook een hoofdperscentrum in het stadshartje, in AA-hotel Maria Isabel opgezet, terwijl tevens overal waar wedstrijden worden gehouden kleinere perscentra zijn.

Buitenlandse persfotografen, die niet tot de „gelukkige twintig" behoren die met elkaar de „internationale fotografen pool" hebben gevormd, zoals de twintig het eufemistisch noemen, helpen we van harte hopen dat ze fraaie tele-foto's van perstribunes kunnen maken. Maar indien niet, dan kunnen ze altijd rekenen op die internationale (!) pool (waartoe vijf United, vijf Associated Press fotografen en vijf Reuter met vijf Time-Life fotografen horen) en die volgens UPI-fotograaf Moroney het alleenrecht heeft op olympische terreinen en banen te fotograferen.... (Het gerucht gaat ze daar tienduizend dollar per groep voor hebben gedokt!).

Bewaking

Het olympische dorp, het cultuurdorp Coapa (zo genoemd omdat hier deelnemers aan de culturele olympiade worden ondergebracht) en het ruiterdorp Avarando zullen door Mexicaanse militairen worden bewaakt. Voor de diverse ordenende diensten tijdens de Olympische Spelen zijn een aanzienlijk aantal officieren en soldaten speciaal getraind. De Mexicaanse krijgsmarine draagt ook zijn steentje bij en verricht deze diensten bij kano- en roeiwedstrijden en ook bij de zeilwedstrijden in Acapulco. Een legergroep van vijfhonderd man werkt mee bij de rijwedstrijden, als tijdopnemers, hulprechters, marconisten, melders enz. Ook zullen 250 man deze diensten bij de moderne vijfkamp verrichten.

En met een totaal van vijftienduizend zullen militairen lange afstandsroutes bewaken, b.v. die waarlangs het olympische vuur komt (500 km.) en waar fietswedstrijden en wedlopen worden gehouden. Zelfs worden 180 militaire koks, die op de olympische dorpen dienst zullen doen, via speciale cursussen de culinaire finesses van de internationale keuken bijgebracht.

Het leger werkt ook met veiligheids- en verkeerspolitie samen, zodat aan een totaal van tienduizend man de orde wordt toevertrouwd, die o.m. in en om hotels en bij olympische installaties speciaal uitzien naar impressionante figuren als internationale gangsters. Het liefst zou men eenieder die ze heeft ook pistolen willen laten inleveren, zelfs degenen die er vergunning voor hebben. Maar daar de wet hier het wapens dragen in principe toestaat zou hiervoor de wet veranderd moeten worden en dat dit gebeurt is onwaarschijnlijk.

Fenomenaal is inmiddels de bij deze olympiade plaats vindende technische samenwerking tussen Mexico, Japan, Amerika en Europa waarvoor vrijwel alle olympische gebeurtenissen — met uitzondering van zeil- en rijwedstrijden — over de hele wereld en deels in kleur op televisie kunnen worden gezien. De vicepresident van Telesistema Mexicano, E. Azcárraga, zei dat Mexico het beeld en geluid maakt voor televisieuitzending naar een centrale toren waar hertransmisie naar de hele wereld geschiedt. Regionaal kunnen dan leuzen worden gemaakt uit de voor de betrokken gebieden meest interessante olympische gebeurtenissen.

Telesistema Mexicano zal dagelijks 35 uur televisietape met olympiadegebeurtenissen produceren. „De Mexicaanse olympiade zal het grootste levende schouwspel zijn dat een land ooit heeft getracht naar de rest van de wereld uit te zenden," aldus E. Azcárraga.

De spelen zullen hier zelfs in bioscopen op grote t.v. schermen terzijde van het filmdoek worden uitgezonden om lege zalen te voorkomen. Dito kan men de evenementen op televisie volgen in alle winkels die dag en nacht open zullen blijven en op alles 5-25% korting zullen geven.

Wie verder in stijl wil zijn kan in die dagen olympiade jasjes en japonnen dragen (en nog smaakvol gemaakt ook!) met bijbehorend olympiade-kapsel) waarvoor juist een wedstrijd is uitgeschreven. Indien men dan nog tekort voelt aan olympiade informatie draait men slechts het telefoonnummer 07 en in alle gewenste talen wordt men dan ingelicht over plaats, tijd of resultaat der wedstrijden, kulturele gebeurtenissen, omleiding van verkeer. Hebt u nog meer olympiade wensen?

MARION LAUDY.

Rusland trekt zich terug uit Europa-cuptoernooien

MOSKOU.— Ook de Russische voetbalbond heeft zijn ploegen teruggetrokken uit de toernooien om de Europese bekers voor landskamploenen en bekerhouders. Eerder maakten de bonden van Polen, Hongarije, Bulgarije en Oost-Duitsland al bekend, dat hun clubs niet aan de toernooien zouden deelnemen.

De maatregel is genomen als protest tegen de beslissing van de Europese voetbalunie de deelnemende ploegen in te delen in een Oost- en Westeuropese groep en de loting gedeeltelijk te wijzigen in verband met de politieke ontwikkeling in Oost-Europa.

Valentin Granatkin, de voorzitter van de Russiscche voetbalbond heeft in een interview in Soviet Sport gezegd dat Ruslands protest tegen de beslissing van de Europese voetbalunie (UEFA) de Oost- en Westeuropese ploegen te scheiden in de Europese bekertoernooie kan worden gevolgd door het bedanken als lid van de UEFA, indien de UEFA doorgaat met zijn huidige politiek.

Zoals bekend lootte de UEAF opnieuw voor de eerste ronde van beide Europese bekertoernooien na de inval van Tsjechoslowakije door Rusland, Oost-Duitsland, Hongarije, Polen en Bulgarije, waardoor de ontmoetingen tussen Oost- en Westeuropese ploegen van het programma verdwenen. Bulgarije, Polen, Oost-Duitsland, Hongarije en Rusland trokken daarop hun vertegenwoordigers terug uit beide toernooien.

Volkomen verrast was het bestuur van Steaua Boekarest, toen de Tsjechoslowaakse voetbalkampioen Sparta Trnava in de Roemeense hoofdstad aankwam om woensdag de eerste wedstrijd tegen Steaua Boekarest voor het toernooi om de Europese beker voor landskampioen te spelen. De wedstrijd werd in de nieuwe loting van de UEFA — na de inval van Tsjechoslowakije — vastgesteld.

Omdat de Tsjechoslowaakse ploeg nu eenmaal in Boekarest was, stelden de Roemenen een vriendschappelijke wedstrijd voor. Het voorstel werd door Sparta Trnava niet aanvaard.

Na door Steaua Boekarest ingelicht te zijn, spoedden twee bestuursleden van de Roemeense voetbalbond zich naar Zwitserland om bij de UEFA te protesteren tegen de nieuwe loting.

Oorspronkelijk had Steaua Boekarest als tegenstander AB Kopenhagen en zou Sparta Trnava uitkomen tegen Malmoe FC.

Feijenoord wint van Newcastle

ROTTERDAM — Feijenoord heeft dinsdagavond in Rotterdam in de tweede wedstrijd uit de eerste ronde van het toernooi om de jaarbeursstedenbeker me 2-0 gewonnen van het Engelse Newcastle United. Bij de rust leidden de Rotterdammers met 1-0 door een doelpunt van Kindvall in de 26e minuut. In de 54e minuut scoorde de voor Theo Laseroms ingevallen Frans van der Heide het tweede doelpunt. Ondanks deze overwinning plaatste Feijenoord zich niet voor de tweede ronde, omdat de eerste wedstrijd in Newcastle met 4-0 werd verloren. Er waren 45.000 toeschouwers.

San Diego en Atlanta in finale voetbalstrijd om titel VS

NEW YORK — San Diego Toros en Atlanta Chiefs komen op 21 en 28 september tegen elkaar uit met als inzet het voetbalkampioenschap van de VS.

San Diego versloeg in zijn laatste wedstrijd Kansas City na verlenging met 1-0. Het enige doelpunt werd in de 113e minuut door de Braziliaan Vava, die in 1958 en 1962 deel uitmaakte van het Braziliaanse elftal dat wereldkampioen werd. Bertus Hoogerman, ex-doelman van Ajax en HVC, voorkwam een grotere nederlaag van Kansas City door zes minuten later een strafschop van de Zuidslaviër Tomic te stoppen.

Succes artiesten in Suriname

WILLEMSTAD — De groep artiesten van Curacao die onder leiding van de heer D. Schenker een bezoek van zeventien dagen bracht aan Suriname, heeft een geweldig succes geboekt in dit land. Zij keerden zondagavond op Curaçao terug. In Suriname traden zij dagelijks op op de Konfrjari, een kermis die jaarlijks wordt gehouden. De artiesten van deze Schrikkel Go-go-teca show waren he Heartbreakers, Mr Solo, James Brown, Shon Benchi, Melvin Landburgh, Hiroudini en zijn gezelschap en twee danseressen. De heer Schenker is voornemens om het Curacaose publiek de glelegenheid te bieden om deze show op 6 oktober om twee uur 's middags in het Westend theater te zien.

Partij Kortsjnoi-Spasski afgebroken

KIEV — De zesde partij voor de finale van het kandidatentoernooi tussen de Russen Boris Spasski en Viktor Kortsjnoi is dinsdag in Kiev bij de 41e zet afgebroken. Spasski heef een voorsprong van 3,5 — 1,5.

Cricketploeg met kleurling niet welkom in Z-Afrika

BLOEMFONTEIN — De Zuidafrikaanse premier John Vorster heeft dinsdagavond tijdens een politieke bijeenkomst in Bloemfontein verklaard dat het Engelse MCC (Mary lebon Cricket Club) cricket team, zoals het nu is samengesteld, niet welkom is in Zuid-Afrika. De premier doelde hierbij, zonder namen te noemen, op de toevoeging aan de ploeg van Basil D'Oliveira. Hij zei verder dat de ploeg die volgende maand naar Zuid-Afrika gaat niet die van de MCC is, maar die van Zuidafrika's politieke tegenstanders.

In eerste instantie lieten de keuzeheren van de MCC Basil D'Olivieira, een in Kaapstad geboren kleurling, uit de ploeg. Maandagavond werd h.. echter toch nog toegevoegd omda. bowler Tom Cartwright met een blessure kampt.

Film opening voetbalcompetitie via Tele-Curacao

WILLEMSTAD — Vanavond om zeven uur word via Tele-Curacao de film vertoond die gemaakt is van de opening van de voetbalcompetitie 1968-1969 van Curacao. Een en ander vond vorige week vrijdagavond plaats in het Rifstadion.

Arrindel k.o. in Wenen

WENEN — De Curacaose bokser Franklin Arrindell heeft dinsdagavond tijdens prof wedstrijden in Wenen verloren van de West-Duitse zwaargewicht Nonbert Grupe. Arrindel bleek tegen de Duitser niet opgewassen en in de derde ronde werd de Curacaoënaar na een links-rechtse combinatie uitgeteld. Reeds in de eerste ronde ging Arrindel, die zwak verdedigde, enkele keren na linkse hoeken in de touwen. In de tweede ronde maakte de Duitser van het gevecht een „show" en bracht met veel theatrale bewegingen zijn tegenstander uit evenwicht, zonder hem evenwel in ernstige moeilijkheden te brengen.

Schaken via radio

WILLEMSTAD — Curacao speelde gisteren tweemaal in de schaakontmoeting via de radio met Aruba. De zet van Curacao in partij A (Curacao spelt in deze partij met wit) was: f2—f4. In partij B (in deze partij speelt Aruba met wit) speelde de Curacaose ploeg: Pg8—f6. De zetten die totnutoe gedaan zijn:

PARTIJ A:

Curacao:	Aruba:
d2—d4	Pg8—f6
c2—c4	g7—g6
Pb1—c3	Lf8—g7
e2—e4	d7—d6
f2—f4	

PARTIJ B:

Aruba:	Curacao:
e2—e4	e7—e5
Pg1—f3	Pb8—c6
Lf1—b5	a7—a6
Lb5—a4	Pg8—f6

AANRIJDING TE CUNUCU ABAO

ORANJESTAD. — In een onoverzichtelijke bocht te Cunucu Abao deed zich maandagmorgen een aanrijding voor tussen een bestelwagen en een D-pickup. De bestuurder van de bestelwagen had niet tijdig genoeg de pickup gezien. De schade was driehonderd gulden.

CHIMENE

heeft een broertje.
Hij heet

Raoul

J. F. C. van Oosterhout
C. van Oosterhout-Fränkel

17 september 1968
Tijd. Kraamkliniek Rio Canario

V E R L O O F D

David Sjerp

en

Jaqueline Delvalle

Den Haag
p/a Fultonstraat 67

Nationaal overleg bisschoppen en zielzorgers in Nederland

Uitslag van beraad vrij voor de openbaarheid

HEEMSTEDE. — Onlangs hebben alle priesterzielzorgers in Nederland per brief een uitnodiging ontvangen van de gezamenlijke bisschoppen om in gesprek te gaan over de belangrijkste vragen, waarvoor zowel bisschoppen als priesters zich in onze tijd weten gesteld. Daarom stellen de bisschoppen aan de priesters voor dat zij op korte termijn dekenale priestergesprekken zullen beginnen en uit hun midden per dekenaat één priester zullen afvaardigen naar een landelijke bespreking.

Deze bespreking van alle bisschoppen met de afgevaardigde priesters uit de ruim 130 dekenaten heeft plaats op 27, 28 en 29 oktober in het college Leeuwenhorst te Noordwijkerhout. Dit collegiaal gesprek van de bisschoppen met de priesters is een besloten beraad, niet om geheimzinnigheid in de hand te werken maar om de grootst mogelijke openhartigheid te bevorderen. Het ligt wel in de bedoeling de uitslag van dit beraad te publiceren.

Onderwerpen

Het pastoraal instituut van de Nederlandse kerkprovincie, dat in opdracht van de bisschoppen deze belangrijke driedaagse conferentie voorbereidt, heeft de priesters samen met de uitnodiging enkele uitgangspunten voor het dekenaal en landelijk gesprek toegezonden. Deze uitgangspunten zijn: „geloof en verkondiging" en „pastorale praktijk". De aangeboden gespreksstof rond deze beide centrale punten voor het beraad is uiteraard niet bindend, maar toont wel de koers waarin de bisschoppen zich het gesprek voorstellen.

Geloof en verkondiging

De gespreksstof gaat uit van het antwoord van het Nederlands episcopaat op de bekende tien vragen van kardinaal Ottaviani, waarin de bisschoppen niet alleen de mogelijkheid van een eigentijdse formulering en verkondiging van het geloof als mogelijkheid signaleren. maar ook de vrees uitspreken dat afwijzen van die mogelijkheid de kerk tot schade zou strekken. Hier ligt het spanningsveld, waarin velen leven in de in de kerk van vandaag. De priesters zullen zichzelf en elkaar moeten vragen hoe zij hier een pastorale verantwoordelijkheid ervaren. Is pluriforme uitdrukking en verkondiging van geloof aanvaardbaar voor de gelovigen en de priesters zelf en hoe bereiken zij dat zij in deze pluriformiteit toch één schrijven met elkaar en verbonden met heel de wereldkerk?

Pastorale praktijk

Wat de pastorale praktijk betreft wordt erop gewezen dat dit spanningsveld ook tot uitdrukking komt in wat wel wordt genoemd de „illegale zielzorgpraktijk". Dit is het spanningsveld in de praktijk, waar men op verschillende wegen stelling neemt ten aanzien van huwelijksbeleving, gescheidenen, homosexuelen, priesters die het ambt neerleggen, intercommunie enz. Wat is het verwachtingspatroon van de Nederlandse zielzorgers ten opzichte van hun bisschoppen, die als herders van de plaatselijke kerken moeilijkheden delen en tevens verbonden zijn met het wereldepiskopaat en de paus? De gespreksstof wijst er ten slotte op dat men zich in verband met deze problematiek ook kan bezinnen op de vraag of de voorlopige verklaring van de bisschoppen over de encycliek Humanae Vitae beantwoordt aan het verwachtingspatroon van de zielzorgers.

Samenzweerders in Athene gearresteerd

ATHENE — Alle twintig personen die betrokken waren bij de aanslag op de Griekse premier, Papadopoulos, vorige maand, zijn gearresteerd en hebben een bekentenis afgelegd.

Dit heeft de regeringswoordvoerder in Athene meegedeeld. Hij zei, dat de gearresteerden behoorden tot een organisatie voor het plegen van sabotage. De politie had documenten gevonden, waaruit bleek, dat zij van plan waren, als de aanslag geslaagd was, in Athene bommen tot ontploffing te brengen, teneinde paniek en verwarring te veroorzaken.

Een brandbom was gevonden aan de voet van Akropolis. De woordvoerder zei: „Deze terreur was bedoeld om in Griekenland zulk een situatie te scheppen, dat buitenlandse interventie noodzakelijk zou zijn". Het komplot werd georganiseerd en gefinancierd vanuit het buitenland".

Tsjechen vluchten naar Oostenrijk

WENEN. — Het Oostenrijkse ministerie van binnenlandse zaken heeft zondag bekendgemaakt dat in de afgelopen 24 uur 67 Tsjechoslowaken politiek asiel hebben gevraagd. In dat etmaal waren 2.716 Tsjechoslowaken Oostenrijk binnengekomen, terwijl er 2.617 naar hun land terugkeerden.

Intussen laten de Tsjechoslowaakse autoriteiten, volgens het ministerie in Wenen, geen landgenoten meer naar Oostenrijk vertrekken, als zi niet onder een Oostenrijks visum beschikken. De vertrekkenden mogen niet meer dan 200 schilling (ongeveer vijftien gulden Ant.) aan buitenlandse deviezen meenemen, het geen evenveel is als het visum kost.

Als de Tsjechoslowaken na binnenkomst in Oostenrijk nog het visum moeten kopen, hebben zij geen deviezen meer over.

Paus vroeg advies aan Russische biologen

PARIJS. — De Romeinse correspondent van Informations Catholiques Internationales schrijft dat de eerste versie van de encycliek over de geboorteregeling reeds begin april klaar lag en dat deze versie de deur — zij het voorzichtig — open hield voor verdere evolutie der katholieke leer op dit terrein. Deze tekst was geredigeerd door een groep van twaalf deskundigen. Daarin was ook rekening gehouden met het feit dat 80% van de bisschoppensynode van vorig jaar oktober, aan wie de paus ieder afzonderlijk om advies had gevraagd, zich voor die verdere ontwikkeling van de katholieke leer had uitgesproken.

Voordat hij deze tekst evenwel ondertekende legde paus Paulus aan biologen uit de Sovjet-Unie en Frankrijk twee vragen voor: Eerbiedigt de Pincus-pil het natuurlijk proces? En: Is bij langdurig gebruik van deze pil schade te verwachten aan de biologische structuur van de mens?

De biologen konden een definitief bevestigend noch een definitief ontkennend antwoord geven.

Paus Paulus liet het document daarom wederom herschrijven in de zin zoals die uiteindelijk werd gepubliceerd.

Bovendien maakt Informations Catholiques bekend, dat pater Arrupe, generaal der Jezuieten, op 31 juli — enkele dagen na de publicatie van de encycliek — op de vergadering van provinciaal een brief van de paus voorlas, waarin deze de medewerking van de Jezuieten inriep bij het aggiornamento van de kerk. Pater Arrupe verklaarde dat de encycliek een goede gelegenheid was om in woord en geschrift de paus te verdedigen.

Mgr Koop pleit voor gehuwde priester in zielzorg Z-Amerika

MEDELLIN. — Mgr Koop uit Hillegom, bisschop van Lins in Brazilië, heeft op de Zuidamerikaanse bisschoppenconferentie te Medellin wederom gepleit voor de gehuwde priester. In een brochure, die aan alle 250 deelnemers aan deze conferentie is uitgereikt, wijst hij erop, dat de priesternood in de Zuidamerikaanse landen waar voor een klein deel opgevangen kan worden door de aanstelling van al dan niet gehuwde diakens.

Mgr Koop is reeds lang voorstander van het gehuwde priesterschap naast het celibataire. Tijdens het concilie echter werd zijn interventie daarover niet toegestaan.

Volgens mgr Koop is het voor de Kerk van Zuid-Amerika noodzakelijk, dat zij een werkelijk moedige stap doet en serieus overweegt hoe zij het gehuwde priesterschap zou kunnen realiseren. Er moeten — zo zegt hij in de brochure — veel meer vormen van priestersschap mogelijk gemaakt worden. De gehuwden zijn hierbij onmisbaar. Zij zouden hun priesterschap als part-timers kunnen uitoefenen. Hij is van mening, dat wanneer de Zuidamerikaanse bisschoppen in meerderheid om het gehuwde priesterschap zouden verzoeken, Rome dit beslist zou toestaan.

Studenten vrij na „ontvoering" Koekoek

DEN HAAG — Zeven studenten die betrokken waren bij de ontvoering van het tweede-kamerlid Koekoek van de boerenpartij, zijn in vrijheid gesteld. De heer Koekoek, die bij de ontvoering die bedoeld was als grap, verwondingen opliep toen een vechtpartij ontstond, heeft een klacht wegens mishandeling ingediend.

ubert Booi over bevordering landstaal

IISKENNING VAN PAPIAMENTO S ONZE EIGEN SCHULD

ANJESTAD – Voor de groep Arubaanse jongeren, ch onlangs geschaard hebben achter de naam ento pa promovo Papyamento heeft de heer Booi enige tijd geleden een lezing gehouden over piamento. Daarin stelde hij de kwestie aan de orde, n het Papiamento nog steeds niet die plaats heeft n welke het toekomt. Hij ging daarbij ook de n na waarom dit niet is gebeurd. Een der oorzaken de Antillianen zelf hun eigen taal hebben ondergewaardeerd. 'Beschuldig anderen niet' zo verklaarde hij, 'omdat zij niet de schuld hebben, wat wij zelf onze onze moedertaal miskennen'. De inleiding gaf alle aanleiding tot discussie, waarbij aan de plaats van het Papiamento op school veel plaats werd ingeruimd. Door de medewerking van Movimiento pa promovo Papyamento zijn wij in staat deze inleiding van de heer Booi in extenso te laten volgen, waarbij slechts voor de leesbaarheid soms een kleine wijziging werd aangebracht.

ok verheid eeft aak ierbij

e heer Booi noemde het in de ang van zijn lezing een groot egen 'te kunnen spreken over de amentse taal: de enige taal in het omgebied van de Caribien, die proten, gegroeid is en nog steeds it op de drie eilanden in de llen, Aruba, Bonaire, Curacao, niet de Spaanse, noch de Engelse hebben overgenomen zoals Zuid erika en Noord Amerika'.

e taal is: het Papiamento. Een dat tot nadenken stemt. Een chijnsel, een uitzonderlijk geval, rin een taal zichzelf heeft ontid en een eigen grammatica heeft nen creeren. Indien er mensen die menen, dat ons Papiamento zou kunnen verdwijnen onder ed van andere talen, dan spijt mij hun te moeten teleurstellen. wijl het Papiamento allerlei inden heeft weten te trotseren, al tende tegen ongegronde meen en voornamelijk door het staan van miskenning door onze mensen, heeft onze taal zich n te handhaven. Het is blijven ien en ontwikkelt zich evenals andere levende talen.

aar, wat is het geval?
ot nu toe heeft men ons Papiato nog steeds niet die plaats n toe te
nnen die het verdient.
ie heeft hierin de schuld?
ijzelf.
aarom?
n verschillende redenen.

et gewaardeerd

n eerste hebben wijzelf onze taal steeds niet voldoende gewaard. Steeds weer hebben wij ontd dat het Papiamento een wezendeel vormt van onze cultuur.

oor gebrek aan zelfwaardering epteerden wij nogal makkelijk alei soorten vernederingen en kwae opmerkingen, die ons in de war chten en zelfs zover dat wij gingen ken dat het Papiamento een taal goed voor analfabeten
lierdoor hebben wij onszelf een nderwaardigheidscomplex begd, waardoor sommigen onder ons s gingen menen dat bepaalde orden in andere talen moesten rden omgezet om het Papiamento chaafdeer te doen klinken. Of schien willen worden omgezet om Papiamento beschaafder te doen nken.

Maar, ondanks alle obstakels die de twikkeling van onze taal belemrd hebben, is het nu tijd geworden bij elkaar te komen. Niet zozeer naar mij te luisteren maar met vaste voornemen de koe bij de oms te vatten, nu wij ervan overd zijn dat wij de ketting moeten rbreken die alle schooldeuren geen houdt voor onze moedertaal. is nu tijd om onze taal die rdevolle plaats toe te kennen die verdient, n.l. in het innerlijke van e jeugd, die jarenlang beroofd is het recht in haar eigen taal die rdevolle onderwijs te krijgen.

nze eigen waardering in deze t herzien worden. Wij, volwasen, die de noodzaak hebben leren en van onze taal goed te leren ersen, mogen geen seconde meer en en moeten in alle spoed ervoor en ons fundamenteel recht op te n: "Onderwijs in de moedertaal", s de heer Booi.

ij ging daarna in op het werk dat chenen is in Chili in het jaar , geschreven door de gepensiorde hoogleraar aan de Universite Chili, dr. Rudolfo Lenz. Dit k is getiteld: Papiamento.
et betreft hier een goed doort oeuvre van een hoogleraar in talen, een taalexpert van Duitse omst. Hierin zegt hij letterlijk dat: het Papiamento de meest perfecte taal ter wereld is, welke bovendien op een hoog cultureel peil staat.

En, om welke reden?

Omdat het Papiamento de taal is met de meest eenvoudige grammatica. Een taal is niet groots omdat het een zeer ingewikkelde grammatica bezit..... De grootheid van een taal ligt niet in een ingewikkelde grammatica maar in het kunnen uitdrukken der gedachten en gevoelens op de meest eenvoudige manier, zonder overdreven regels die alleen maar tot verwarring kunnen leiden. Jammer genoeg is dit werk van Prof. Lenz om een of andere reden van de boekemarkt verdwenen. Misschien om te voorkomen dat het in handen zou vallen van ons volk, dat dan tot het besef zou komen van het belang en de grootsheid van onze taal, het Papiamento.

Het is aan te bevelen dit oeuvre op de een of andere manier te laten herdrukken, of om meerdere exemplaren op te sporen ter informatie van hen die een grondiger studie willen maken van ons Papiamento. In de loop der tijden zijn er werken verschenen en gelezen in ons Papiamento ondanks het feit dat de schooldeuren hiervoor gesloten bleven. Om bovenstaande reden bleek dat onze jeugd ongeinteresseerd was in het lezen van boeken in het Papiamento.

Vol schaamte moet ik bekennen dat onze kinderen soms zelfs met een gevoel van trots durfden op te merken dat zij 'geen Papiamento kenden'.... Hoever kan een mens niet afzakken! Maar de tijden veranderen en gelukkig gaan bij velen eindelijk de ogen open!

Waarom volharden?

Waarom volharden in het doen erkennen van ons Papiamento?

1. Omdat het Papiamento onze moedertaal is. 2. Omdat het Papiamento als moedertaal een wezenlijk deel vormt van onze cultuur en, omdat wij, die Papiamento spreken het als onze plicht moeten beschouwen allereerst te zorgen voor een volledige erkenning.
3. Omdat, een volk dat zijn eigen taal niet erkent geestelijk verminkt is.

Wat zijn hiervan de gevolgen?

Dat wij, door de voorkeur te geven aan een taal die niet de onze is, toegeven aan een minderwaardigheidscomplex en onszelf hiermee misvormen tot gespleten persoonlijkheden.

Dat, van overheidswege nog steeds onze taal niet helemaal geaccepteerd wordt, hoewel wij nog steeds beweren autonomie te hebben.

Belachelijk

Is het soms niet belachelijk dat wij op ons eigen land, waar Papiamento de moedertaal is, brieven en officiele papieren moeten ontvangen geschreven in het Nederlands en bovendien in verouderde stijl?

Is het niet absurd, dat er mensen zijn die menen dat wij onze sollicitiebrieven in het Nederlands moeten opstellen.

Is het niet stom dat je op regeringskantoren de weg niet weet, omdat alle borden in het Nederlands en nog wel verouderd Nederlands geschreven zijn? ? ?

En zo zijn er nog talrijke andere stommiteiten, die wij verdragen uit gebrek aan waardering voor onze eigen taal.

Bewchouw deze waardering voor de moedertaal niet als een verachting van een andere, in dit geval het Nederlands. Een Nederlander die zelf ook zijn moedertaal waardeert, zal het ons nooit kwalijk nemen, dat wij belangstelling tonen en erkenning eisen voor de onze, waarmee wij gebonden zijn zinds onze geboorte en die een wezenlijk deel vormt van onze cultuur, al proberen wij dat te ontkennen.

Beschouw deze waardering voor de moedertaal niet als een verachting van een andere, in dit geval het Nederlands. Een Nederlander die zelf ook zijn moedertaal waardeert, zal het ons nooit kwalijk nemen, dat wij belangstelling tonen en erkenning eisen voor de onze, waarmee wij gebonden zijn sinds onze geboorte en die een wezenlijk deel vormt van onze cultuur, al proberen wij dat te ontkennen.

Beschuldig anderen niet, omdat zij niet de schuld hebben dat wij zelf onze moedertaal miskennen.

Het dient zelfs vermeld te worden dat velen ook een bijdrage hebben geleverd. Denk maar aan de Kerkelijke Overheid, die de noodzaak heeft ingezien om het volk te bereiken in de volkstaal en zich ook hiervan heeft bediend. Wij moeten de fout zoeken bij onszelf. Zo gauw wij zelf waardering kunnen opbrengen voor onze moedertaal zullen wij onze taal ook meer respect genieten van anderen.

Het valt niet te ontkennen, dat men ook van overheidswege deze dringende noodzaak begint in te zien om het volk te kunnen benaderen in de moedertaal. Sommige formulieren worden reeds in het Papiamento opgesteld, hoewel het belastingbiljet nog in een dusdanig Nederlands is opgesteld, dat niet eens een Nederlander het in kan vullen.

Gevolg hiervan is dat onze mensen, tot overmaat van ramp, iemand moeten betalen om soortgelijke formulieren voor hen in te vullen. Ik noem hier enkele voorbeelden alleen maar om aan te tonen hoe belachelijk een dergelijke toestand is, des te meer nu, in een eeuw van vooruitgang en waarin men uitlatingen hoort als 'Autonomie' en 'baas in eigen huis'. Aldus de heer Booi.

Ik merk dit alleen maar op, om onze mensen erop attent te maken dat het tijd wordt om aan de slag te gaan en tot een overeenstemming te komen over de waardevolle plaats van het Papiamento binnen onze gemeenschap. Dit is ons volste recht.

Fout bij onszelf

Het sprookje, dat het Papiamento niet over de juiste woorden beschikt om de gedachten uit te drukken, behoort reeds tot het verleden. En wij weten maar al te goed, dat dit slechts een loze veronderstelling is om onze pogingen tot erkenning van onze moedertaal, te dwarsbomen.

Er wordt herhaaldelijk met feiten aangetoond dat het Papiamento rijk is aan uitdrukkingen. Het valt verder niet te ontkennen dat het Papiamento dag in dag uit gesproken wordt, niet alleen in de alledaagse gesprekken maar ook tijdens belangrijke vergaderingen.

Het is duidelijk dat onze eigen mensen langzamerhand beginnen te begrijpen dat het eigenlijk vreemd is om op raadsvergaderingen het volk te verdedigen in een vreemde taal...en dat ten overstaan van een ander die dezelfde taal spreekt als hij: n.l. het Papiamento. Gelukkig begint men eindelijk het uiterst belachelijke van deze toestand in te zien.

Voorbeelden

Nog wat voorbeelden? - De volkstaal is Papiamento, maar alle officiele papieren zijn opgesteld in het Nederlands; Inkomstenbelasting, gebruiksbelasting, grondbelasting, autobelasting,..enz. - Voor het aanvragen van vrijstelling van schoolgeld, het solliciteren, het aanvragen van bouwvergunning...dit alles geschiedt in het Nederlands. - De namen van straten en pleinen...in het Nederlands. - Verkeerseisen in het Nederlands. Bijvoorbeeld behalve voor laden en lossen, wegomlegging over 300 m, slipgevaar, verboden vuil te storten (Art. 483 W. v. Str.) Gevaar uitrit zandtrucks, Bebouwde kom, Naar vliegveld,..enz. - Alle afdelingen van het gouvernement staan in het Nederlands aangegeven: Administratie Bureau Ontwikkelingsprojecten, Veterinaire dienst, Centrale dienst voor Mechanisme Administratie..enz.

Een uitzondering hierop vormt ons bureau van 'Cultura y Educacion'.

Alle regeringsbesluiten staan in het Nederlands..Wij moeten in het Nederlands de eed afleggen, hoewel wij vaak niet snappen wat wij allemaal zeggen.. Maar, waar gaat dit uiteindelijk naar toe? Wat zijn wij dan per slot van rekening? Namaak-Nederlands soms?

Vroeger stond er boven onze schouwburg 'Cultureel Centrum'. Het is te hopen, dat men dit zal weten te veranderen in onze moedertaal en dat wij in het vervolg als titel mogen verwachten: 'Centro di Cultura' of iets dergelijks. Is het niet belachelijk dat zelfs onze telefoonboeken uit Nederlandse teksten bestaan?

Een Arubaan die geen Nederlands kent, waar hij zich overigens niet voor hoeft te schamen, kan er niet uit wijs om zich in verbinding te stellen met een bepaalde regeringsdepartement. Is dit eindelijk gelukt dan wordt hij in het Nederlands te woord gestaan.

Hoe kunnen wij de erkenning van het Papiamento verwezenlijken?

Door te aanvaarden dat onze taal voor ons evenveel waarde heeft als de andere talen voor hun sprekers.

Door ervoor te zorgen dat wij meer Papiamento lezen en beluisteren om zo onszelf beter te leren uitdrukken in meer welluidende taal en met een uitgebreider woordenschat.

Door het aanvaarden, propageren en verspreiden van de grammatica- en spellingsregels die verzameld zijn door taaldeskundigen, ondanks het feit dat deze systeem soms niet stroken met onze eigen opvattingen.

Door in te zien dat wij een enorme bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het Papiamento wanneer wij de taak van deze taalexperts vergemakkelijken.

Door in overweging te nemen dat elke spelling veranderlijk is, dat er ook veranderingen zullen optreden naarmate de tijd verstrijkt.

Oorspronkelijk denken

De Antilliaan zal immers nooit of te nimmer op een oorspronkelijke manier leren denken, indien hij zijn moedertaal - het Papiamento - moet uitschakelen. Wanneer wij iets moeten beredeneren, dan doen wij dit in onze moedertaal, al kennen wij zoveel andere talen. Wij blijven ons uitspreken in het Papiamento.

Onze huidige opvoeding ontwortelt onze gedachtengang, doordat het ons ertoe dwingt in een vreemde taal te denken, zo gauw wij onze eerste treden in de school zetten.

Als er problemen opgelost moeten worden, zoeken wij meteen een toevlucht tot ons Papiamento, dat wij echter niet voldoende beheersen vanwege een opvoeding die reeds vanaf het begin gefaald heeft.

Begin met ons Papiamento te verspreiden!

Kom niet aandragen met het smoesje dat er niet genoeg boeken beschikbaar zijn.

Er zijn boeken genoeg in het Papiamento en naarmate wij meer lezen, zullen er meerdere boeken op de markt verschijnen.

Er zijn bekwame mensen die bereid zijn om meerdere boeken te schrijven, zowel kinderboeken, als boeken voor volwassenen. Er kunnen boeken vertaald worden van Gebroeders Grimm tot aan Pauselijke encyclieken toe. Als wij een blik werpen op alles wat reeds gepubliceerd is - ondanks de achteruitstelling van ons Papiamento - dan komen wij op ongeveer tweeduizend werken, zowel originele als vertaalde werken.

Erkenning ontbreekt

Dit aantal zal aanzienlijk stijgen zo gauw wij aan het Papiamento die waardevolle plaats toekennen die ze verdient.

Nu rijst er een grote vraag: Bestaan er wel genoeg boeken in het geval het Papiamento op de scholen ingevoerd wordt?

Inderdaad niet! Maar er zijn mensen genoeg beschikbaar om op kort termijn hiervoor te zorgen.

Maar, beschikt onze Papiamento over een grammatica?

Natuurlijk. Wij hebben een volledige grammatica, die grondig is bestudeerd door experts op taalkundig gebied.

Heeft Papiamento een eigen spelling?

Ja, Papiamento heeft een eigen spelling (Goilo—Romer—Daal).

Het enige wat er nog aan ontbreekt is: een herziening en erkenning van Overheidswege. En dat is op het ogenblik ons grootste probleem.

Valt het niet moeilijk om tot een overeenstemming te komen nu het Papiamento eenmaal iets kenmerkends is voor alle drie de eilanden Aruba, Bonaire, Curacao?

In geen geval. Juist door deze gebondenheid is het primair van belang nu, zonder al te veel ophef een eventueel te veranderen spelling aan te nemen, die later verbeterd zou kunnen worden.

Ontstaan er geen problemen in verband met het Papiamento van elk der eilanden?

Dat hoeft en mag niet.

De grammatica is voor alle drie de eilanden identiek. Indien er in onze woordenschat begrippen bestaan die op Aruba zus en op Curacao zo worden aangeduid, dan is dat geenszins een probleem, doch eerder een bijdrage tot verrijking van onze woordenschat. Als voorbeeld kan hier worden aangehaald het woord lucifer: swafel (Aruba), fofo (Bonaire), lusafe (Curacao). "Het doel van mijn lezing was: onze mensen wakker te schudden om hen te doen

Wakker schudden

De heer Booi vatte vervolgens het doel van deze uiteenzetting als volgt samen: "Het doel van mijn lezeing was: onze mensen wakker te schudden om hen te doen begrijpen dat wij de bestaande situatie niet langer kunnen dulden.

Laten wij nu geen tijd meer verliezen. Wij kunnen ons gebrek aan belangstelling voor het Papiamento herzien en bereiken dat de schooldeuren wagenwijd worden geopend voor onze moedertaal.

En hoe kunnen wij dat bereiken?

Door aan alle scholen en in alle huizen inlichtingen te verschaffen en door het propageren van de gedachte "Papiamento gaat voor".

Dat kunnen wij doen via radio, pers en televisie, en door een nauwere samenwerking tussen de leiders van het volk enerzijds en de onderwijskrachten, gesteund door de ouders, anderszijds.

Als je een boek wil lezen, stap dan een boekhandel binnen en vraag om een boek in het Papiamento. Leer Papiaments lezen, beluisteren en spreken.

Dit is geen ong egronde eis onzerzijds, doch het recht van een burger om de eigen moedertaal te respecteren, waarderen, over e dragen en te verspreiden.

Dit is geen chauvinisme of overdreven vaderlandsliefde..... Wij moeten eerst een gezond gevoel van eigenwaarde bereiken om daarna ook het waardevolle van andere volkeren ty kunnen beoordelen. De weg is gebaand...weet deze te bewandelen! " aldus de heer Booi.

Tijdens het forum kwam van de verschillende sprekers onder meer de volgende voorstellen en gedachten naar voren, die men als volgt kan rubriceren. Deze werden door Frits Olivieira opgetekend.

TAAL

"De taal is de ziel der natie, zij is de natie zelve".
Halbertsma

"Eerst de taal maakt een volk tot een volk".
Oehlenschlager

"Die zijn taalschat in 't hart en niet in 't geheugen draagt, die alleen schrijft goed".
Bilderdijk

"Die geen taal heeft
is geen naam weerd,
waar geen taal leeft
is geen volk! "
Guido Gezelle

"De taal is slechts het eenig merk,
waar men een land aan kent;
dus, haar dan onuitwischbaar sterk
in 's volksgemoed geprent! "
J.Th. van Rijswijck

"Een taal is de waarneembare en zichtbare vorm van de geest van een volk."
A.B. Villemain

Eenheid onontbeerlijk voor vooruitgang

I. Papiamento in het onderwijs is de enige oplossing op de Antillen.

Het basisonderwijs in het Papiamento. Een kind moet eerst zijn moedertaal behoorlijk kennen voordat het een vreemde taal leert. Als het kind zijn moedertaal goed kent kan het daardoor vlugger en beter een vreemde taal leren. In het basisonderwijs moeten wij 100 pCt Papiamento gebruiken (zeker in klas 1,2,3), maar steeds de mogelijkheden scheppen om later in het Engels Spaans of Nederlands verder te kunnen studeren. Dit taalonderwijs liefst volgens de direkte methode.

II. Papiamento is geen minderwaardige taal.

Wijzien dat de jeugd haar taal minderwaardig vindt, deze gedachte moet weggewerkt worden. Ook de ouders moeten worden overtuigd van het goede van ons ideaal. De Antillianen beginnen eindelijk de waarde van hun eigen taal te ontdekken. Bij een eventueel bezoek van de heer Romer zou deze benaderd kunnen worden om een lezing of iets dergelijks over het Papiamento te houden. Om te beginnen moet de intellectueel het Papiamento terdege beheersen en het verder propageren. Het is reeds gebleken dat er onder vele Antillianen een streven bestaat om dit doel te bereiken. Er zijn veel personen, dus veel ideeen en wij moeten deze gedachten kanaliseren om het gemeenschappelijk doel zo vlug mogelijk te bereiken. Iedereen voelt dat de Antillianen dit jaar iets aan het zoeken zijn. Misschien is de groep afgestudeerden groter en rijper geworden. Ook het proefschrift van Dr. Paula heeft een grote beweging veroorzaakt. Het volk dat zijn identiteit zoekt kan dat niet zonder de moedertaal. Wij moeten contact zoeken met soortgelijke groepen op Curacao en Bonaire om van gedachten te wisselen.

III. Eenheid is onontbeerlijk voor vooruitgang.

Jaloezie afgunst en vrees voor concurrentie staan eenheid in de weg. wij moeten vooruitgang van anderen zien als verrijking van Aruba en de Antillen in het algemeen. Wij moeten respect en waardering voor onze eigen mensen kunnen opbrengen. Bovendien moet iedereen op de hoogte gehouden worden van wat er aan de hand is, wij moeten open kaart spelen zodat wij geen vrienden verliezen of vijanden kweken.

Hof behandelt ernstig verkeersongeval uit '47

P.G.: beklaagde is niet ontvankelijk in verzet

ORANJESTAD. — Een jaar gevangenisstraf en ontzegging van de rijbevoegdheid voor het gehele leven had op 8 augustus 1947 het verstek-vonnis geluid tegen de toen veertigjarige Venezolaan N.G. wegens schuld aan de dood van twee mensen en schuld aan zwaar lichamelijk letsel van tien andere mensen. Deze keerde in april van dit jaar op Aruba terug, waarna hij in mei voor de rechtbank was verschenen, die zijn verzet tegen het verstek-vonnis behandelde. Het gerecht in eerste aanleg verklaarde de officier van justitie toen niet ontvankelijk, omdat de zaak was verjaard en beklaagde werd daarom buiten vervolging gesteld. Tegen deze uitspraak was het openbaar ministerie in beroep gegaan, welk beroep gisteren voor het hof van justitie diende. Aan het einde van een duidelijk requisitoir kwam de procureur-generaal tot de conclusie, dat beklaagde niet ontvankelijk moest worden verklaard in zijn verzet tegen het verstek-vonnis. De bijkomende straf, ontzegging van de rijbevoegdheid, zou echter wel geëffectueerd moeten worden.

Executie ontzegging rijbewijs mogelijk

Beklaagde werd niet bijgestaan door een advocaat. Beklaagde had daar kennelijk geen behoefte aan. Van de behandeling en de essentie ervan, ontging hem hoogstwaarschijnlijk veel, ondanks de goede tolk, omdat hij kennelijk slechts één gedachte koesterde: zich vrijwaren van de toen opgelegde straf. Als gevolg hiervan stak hij zich soms in de nesten door te verklaren, dat hij helemaal niets van een vervolging had afgeweten en dat hij daarvan pas in april van dit jaar voor het eerst had vernomen. Ook zijn zoon, die hem in Venezuela was gaan overhalen om terug te keren, had daar niets over gezegd.

Bang voor wraakneming

Desgevraagd antwoordde hij dat hij indertijd naar Venezuela was gegaan, omdat hij bang was voor wraakneming door de families van de slachtoffers. Op de logische vraag van een van de rechters of hij dan niet bang was geweest voor een straf van de rechtbank, had beklaagde niet zo'n duidelijk antwoord klaar. Wel verklaarde hij, dat hij de straf zwaar vond, geplaatst tegen de toenmalige achtergronden.

Een groot deel van het verhoor bepaalde zich tot de vraag of beklaagde nooit had gehoord over het vonnis van augustus 1947. Met klem stelde beklaagde, dat hij daar nimmer iets van had vernomen. Nog sterker zelfs: ook zijn vrouw had daar nooit over geschreven. Het schriftelijk contact tussen hen beiden was niet zo groot geweest, merkte hij vergoelijkend op. Na enig aanhouden vertelde hij, dat zijn zoon hem er wel iets over had gezegd, toen deze hem in Venezuela was komen opzoeken om hem over te halen terug te keren naar Aruba.

Terugkrabbelen

Op één punt moest beklaagde wel heel duidelijk terugkrabbelen. Aanvankelijk ontkende hij dat hij na terugkeer op Aruba een stuk van de deurwaarder had betekend, waarbij hem het vonnis van 1947 was meegedeeld. De deurwaarder werd opgeroepen en bevestigde, dat hij dit schrijven zelf aan beklaagde had overhandigd. Hij had hem zelfs uitgelegd hoe de vork aan de steel zat. Zover gekomen, ging ook beklaagde een licht op en erkende hij het.

Beklaagde kon niet meedelen, op welke dag hij precies was teruggekeerd op Aruba. Ook niet wanneer hij Aruba precies had verlaten. Volgens de gegevens van het openbaar ministerie moest dat niet zo lang na het ongeval zijn geweest. Toen men indertijd de dagvaarding had willen laten betekenen door beklaagde, was dit niet mogelijk geweest, omdat hij het eiland al had verlaten. De dagvaarding was daarom indertijd betekend door beklaagdes echtgenote.

Juiste toedracht onbekend

Beklaagde plaatste zich wel in een zeer vreemde positie toen hij verklaarde, dat hij indertijd ook nooit precies de juiste toedracht had vernomen. Zo ging het verhoor nog enige tijd door, totdat de president teruggreep naar de gebeurtenissen van de elfde mei 1947.

Beklaagde had die dag een auto bestuurd, terwijl hij daarvóór het nodige had gedronken. Hij was in botsing gekomen met een carioca (een omgebouwde auto; red.). Beklaagdes auto was toen nog tegen een hoogspanningsmast aangereden. De gevolgen waren verschrikkelijk geweest: twee doden en tien min of meer zwaar gewonde mensen. Het enige wat beklaagde kon zeggen was, dat hij die dag niet zo verschrikkelijk veel had gedronken.

Geschiedenis

In zijn requisitoir liep de procureur-generaal de verschillende punten nog eens na:

de dagvaarding op 18 juli 1947, betekend door een huisgenoot van beklaagde; zelf was deze toen al van het eiland;

de behandeling op 8 augustus, waarbij verstek was gevraagd en verleend; conform de eis van de officier van justitie had de rechter bovenvermelde straf opgelegd;

april 1968: beklaagde keert na 21 jaar terug op Aruba;

26 april: betekening door beklaagde van het verstek-vonnis;

29 april: beklaagde komt daartegen in verzet;

10 mei 1968: behandeling door het gerecht in eerste aanleg van dit verzet; beklaagde verscheen toen zonder een raadsman.

Beklaagde, aldus de procureur-generaal, deed toen geen beroep op verjaring (voor deze zaak een termijn van acht jaar). De uitspraak was geweest, dat de rechter de officier niet ontvankelijk verklaarde, waartegen de officier in beroep was gegaan. Verschillende arresten van de hoge raad haalde de procureur-generaal daarna aan. Hij stelde daarbij, dat de Nederlandse en Antilliaanse strafvervolging niet geheel congruent zijn.

Geen beroep op verjaring

Hij wees onder meer op het feit, dat beklaagde enkele maanden geleden het stuk had betekend en in verzet was gekomen. Naar zijn mening had de eerste rechter beklaagde niet ontvankelijk moeten verklaren in plaats van de officier van justitie.

Volgens hem kon de hoofdstraf, omdat het feit verjaard was, niet meer geëxecuteerd worden. Dit ging echter niet op wat de bijkomende straf betrof: de ontzegging van de rijbevoegdheid voor het leven. „Als de officier niet ontvankelijk wordt verklaard", aldus de procureur-generaal, „dan kan dit betekenen, dat er geen vervolging heeft bestaan; wanneer de beklaagde niet ontvankelijk wordt verklaard, kan de hoofdstraf niet meer ten uitvoer worden gelegd, maar wel de bijkomende straf."

Hij verzocht daarom vernietiging van het eerste vonnis en niet ontvankelijk-verklaring van beklaagde.

Over twee weken zal het hof op Curaçao uitspraak doen.

Dakota: 3 Bubali: 0

ORANJESTAD — In een aardige en sportieve wedstrijd heeft Dakota gisteravond de eerste nederlaag in deze voetbalcompetitie toegebracht aan Bubali. Dakota won met 3-0, nadat men bij de rust nog had gelijk gestaan met 0-0.

De drie doelpunten werden niet lang na rust en kort na elkaar gescoord. Alle drie uit kopballen en wel door Richard Jacobs, Melvin Loefstok en Henk Braafhart. Juan Pablo schakelde de voorhoede van Bubali uit. De hoofdklasse kent nu nog als ongeslagen ploegen Estrella en Dakota.

● De Britse tekstdichter Michael Carr, bekend door zijn liedjes als South of the border en Hang out the Washing on the Sigfried line, is op 64-jarige leeftijd in Londen overleden. Zijn ware naam was Michael Cohen.